

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Mail: ens@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (jour.nr. 2021-7179)

11. juni 2021
Side 1/10

Klimaaftalen fra juni 2020 sætter blandt andet fokus på udfasning af individuelle olie- og gasfyr, og aftalen sikrede støttepuljer, der skal reducere omkostningerne ved konvertering de fossile brændsler til grønne alternativer. Konkret sikrede aftalen støtte midler til:

- Udfasning af olie- og gasfyr
- Afkobling fra naturgasnettet
- Udrulning af fjernvarme

Forventningen til aftalen er et positivt bidrag til CO₂ udledningen på 0,5 mio. ton i 2025 og 0,7 mio. ton i 2030.

Derudover, blev der med Klimaaftalen justeret i samfundsøkonomikravet, ”så fjernvarme-projekter kan godkendes uden en sammenligning med fossile alternativer, hvilket bl.a. vil sikre, at reguleringen ikke er en unødvendig bremse for konverteringer af naturgasområder til fjernvarmeområder”

Med andre ord, der er bred politisk opbakning til at fjerne barriererne for at konvertere de kollektivt opvarmende områder, der i dag forsynes af fossile brændsler, til en kollektiv grøn fjernvarme. Udmøntningen af samfundsøkonomikravet er sket med den nye Projektbekendtgørelse, og det er vejledningen til denne, dette høringssvar omhandler.

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar om udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen og takker for muligheden for at kommentere udkastet.

Hovedproblemstilling

Dansk Fjernvarme ser positivt på, at vejledningen er blevet udvidet med flere punkter, der er med til at fjerne usikkerhed omkring lovgivningen omkring projektbekendtgørelsen og kommunernes godkendelse af projekter.

Dansk Fjernvarme er dog stærkt bekymret for, at udkastet til den nye vejledning lægger op til, at kommercielle interesseorganisationer skal være del af høringsparterne ved projektforslag.

Dansk Fjernvarme mener, at dette er i strid med Energiklagenævnets praksis. Det vil samtidig være med til at skabe større forvirring ude i kommunerne, når flere forskellige interesseorganisationer med kommercielle interesser kommer med synspunkter, der handler om egne interesser frem for en overordnet varmeplanlægning mht. grøn omstilling.

Generelt

Nedenfor gennemgås Dansk Fjernvarmes kommentarer til udvalgte punkter i udkastet til vejledningen.

Høring af andre parter

På side 40 i vejledningen gennemgås reglerne for høring ved kommunal godkendelse af et projekt.

I den forbindelse lægges der nu op til, at kommunerne under partshøringen skal inddrage høring af andre parter som "berørt part", end de parter, der er høringsberettigede i henhold til forvaltningsretten. Specifik lægges der op til, at interesseorganisationer inden for salg af individuelle varmepumper bør inddrages i en høringsperiode:

"Kommunalbestyrelsen kan tilsvarende høre andre parter end de ovenfor nævnte, f.eks. andre virksomheder og told- og skatteforvaltningen. Andre virksomheder kan eksempelvis være producenter, leverandører og installatører af relevante konkurrerende teknologier, der med fordel kan være repræsenteret i en fælles interesseorganisation. For projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmeforsyningsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium, jf. projektbekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 10. Af denne grund anbefales det, at f.eks. interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Teknik høres som berørt part om projektforslaget." (Fremhævelse tilføjet).

Dansk Fjernvarme skal for det første bemærke, at det ikke er en regeludstedende myndighed der beslutter, hvem der er høringsberettigede parter i henhold til forvaltningsretten, medmindre den regeludstedende myndighed har vedtaget en specifik lovhjemmel hertil, som det for eksempel kendes fra miljøbeskyttelseslovens § 100.

Det er Energiklagenævnet, der fastsætter rammerne for hvilke parter der anses som høringsberettiget part i henhold til forvaltningsretten. Der er ikke praksis for, at Energiklagenævnet tillægger en brancheorganisation for en bestemt type af leverandører status som

høringsberettiget part, hvilket skyldes, at en brancheorganisation ikke kan anses at have en væsentlig og individuel interesse i en sag, der handler om ansøgning om godkendelse af et kollektivt varmeforsyningsanlæg.

At en brancheorganisation for en bestemt type af leverandør ikke har en væsentlig og individuel retlig interesse i en kollektiv varmeforsyningssag, fremgår bl.a. af Energiklagenævnets afgørelse af 13. oktober 2005 i sagen med journalnummer 21-350, hvor nævnet fastslog, at en leverandør af naturgas i en sag efter varmeforsyningsloven ikke har en berettiget forventning om (fortsat) at kunne levere naturgas. Nævnet lagde vægt på, at naturgasleverandøren agerede på et marked med frit valg af leverandør, og nævnet understregede, at det efter projektbekendtgørelsens bestemmelse om selskabsøkonomi (jf. den dagældende projektbekendtgørelse § 6, stk. 1, litra 9) er ansøgers virksomhedens selskabsøkonomi, der skal indgå i projektforslaget, og at der ved en projektgodkendelse derfor ikke skal tages hensyn til naturgasleverandørens "eller andre leverandørers selskabsøkonomi", jf. følgende citat fra afgørelsen (fremhævelse tilføjet):

"Efter projektbekendtgørelsen § 6, stk. 1, litra 9, er det ansøgers virksomhedens selskabsøkonomi, der skal indgå i projektforslaget. De selskabsøkonomiske beregninger har til formål at klarlægge, hvorvidt et projekt er økonomisk bæredygtigt. Tilsted Kommune skulle derfor ikke ved godkendelse af projektet tage hensyn til NMN's – eller andre leverandørers – selskabsøkonomi.

Med hensyn til NMN's interesse i fortsat at kunne levere naturgas til Hillerslev Kraftvarme, konstaterer nævnet, at siden 1. januar 2004 har alle naturgaskunder haft ret til valg af naturgasleverandør, jf. naturgasforsyningslovens § 7. NMN har således alene kunnet forvente, at gas til kraftvarmeværket blev leveret gennem NMN's net.

Nævnet finder derfor ikke, at NMN på basis af varmeforsyningsloven eller naturgasloven har en berettiget forventning om til stadighed at kunne levere naturgas til Hillerslev Kraftvarme."

Dansk Fjernvarme skal hertil bemærke, at de samme forhold gør sig gældende i en sag efter den nugældende projektbekendtgørelse, hvor der fortsat ikke er lovhjemmel til, at en varmeplansmyndighed inddrager hensyn til en leverandørs selskabsøkonomi.

Det er netop et økonomisk hensyn til varmepumpeleverandørerne og varmepumpeinstallatørerne, som den samlede varmepumpeindustri – forståeligt nok set ud fra branchens perspektiv – vil varetage, eller endda kæmpe for. Det er disse økonomiske og forretningsmæssige hensyn, som der på ingen måde er hjemmel til at varetage efter varmeforsyningsloven.

Dansk Fjernvarme skal endvidere gøre Energistyrelsen opmærksom på, at varmepumpeindustrien agerer på et frit marked. Dansk Fjernvarme har følgende yderligere bemærkninger til dette forhold:

For at en kollektiv varmeforsyningsvirksomhed kan få lov til at fjernvarmeforsyne et område, skal fjernvarmevirksomheden som bekendt opfylde betingelserne i et yderst reguleret lovgrundlag. Dette medfører, som Energistyrelsen er bekendt med, en sagsbehandlingsproces ved kommunen, som i sagens natur tager lang tid.

En kollektiv varmeforsyningsvirksomhed får alene tilladelse til at etablere varmeforsyning, når kommunen har godkendt, at lovgrundlaget er opfyldt ved at meddele en afgørelse om projektgodkendelse. Såfremt en kollektiv varmeforsyningsvirksomhed også skal til at inddrage hensyn til selskabsøkonomien for varmepumpeindustrien, der agerer på et frit marked, så vil den grønne omstilling af den kollektive varmeforsyning få svære kår. Dette skyldes særligt, at varmepumpeindustrien har en økonomisk interesse i, at områder ikke bliver udlagt til fjernvarme. Dette skyldes ikke alene tilskudsordningerne til individuelle varmepumper, der alene kan gives udenfor områder der er besluttet udlagt til kollektiv fjernvarme, det skyldes også muligheden for at etablere varmepumper uden tilskud, idet det vil medføre et de facto monopol varmepumpeindustrien, såfremt et område ikke er udlagt til fjernvarme. Så længe varmepumpeindustrien vil kunne udskyde en sagsbehandling angående kollektiv fjernvarmeforsyning ved kommunen ved at indgive lange, komplicerede høringssvar, så ville den del af konkurrencen for varmepumpeindustrien, der omfatter en konkurrence med kollektiv fjernvarmeforsyning blive udskudt. Dette er alene i varmepumpeindustriens interesse.

De seneste 10 års administrative praksis fra kommuner, Energiklagenævnet og domstolene viser, at en sådan magtkamp mellem flere udbydere af varmeforsyning, der foregår ved de administrative myndigheder og instanser ikke er en ubegrundet "frygt", men en virkelighed, der ligger lige for, såfremt kommunerne begynder at inddrage selskabsøkonomiske hensyn til varmepumpeindustrien. Dansk Fjernvarme henviser hermed naturligvis den magtkamp der er foregået mellem de kollektive fjernvarmevirksomheder og naturgas-selskaberne, og som har været en hindring for den grønne omstilling af hele varmesektoren derved, at grønne varmeforsyningsprojekter er blevet udskudt i mange år på grund af langvarige klagesager.

Dansk Fjernvarme skal endvidere understrege, at det er obligatorisk at inddrage et scenarie for individuel forsyning, hvilket typisk vil udgøre et varmepumpescenarie, i ansøgningen om godkendelse til at etablere kollektivt fjernvarmeforsyning. Der vil således i praksis foregå en vurdering af, hvilken forsyningsform, der er samfundsøkonomisk mest fordelagtig. Denne vurdering skal kommunerne foretage under iagttagelse af officialprincippet. Dette medfører, at et individuelt scenarie skal belyses, men det medfører ikke, at kommunen har hjemmel til at varetage selskabsøkonomiske interesser for en leverandør på fjernvarmemarkedet.

Herudover skal Dansk Fjernvarme understrege, at varmepumpeindustrien agerer på et frit og grænseoverskridende marked, hvorfor EU-retten finder anvendelse. Såfremt en offentlig myndighed tillægger en national brancheorganisation fordele i form af indsigelsesret i den nationale sagsbehandling af en ansøgning om et kollektivt

varmforsyningsanlæg, så vil der kunne være tale om en forfordeling, der i realiteten udgør en teknisk handelshindring, som udelukker varer (varmepumper og units) fra udlandet, hvilket er i strid med EU-rettens regler om det frie marked.

Dansk Fjernvarme vil på det kraftigste anbefale, at ovennævnte delafsnit slettes. Teknik og Varmepumpeindustrien har kun til formål at fremme deres medlemmers egne kommercielle interesser frem for overordnede energipolitiske målsætninger. Dette vil medføre, at de enkelte kommuner bliver konkurrenceplads for salg af de forskellige teknologier, der er anvendt/kan anvendes i et projektforslag.

Endvidere finder Dansk Fjernvarme det besynderligt, at vejledningen specifikt kun nævner interesseorganisationer, der har til formål at fremme individuelle varmepumper. Konverteringsprojekter er ligeledes interessante for leverandører af fjernvarmenet og fjernvarmeunits. Hvorfor skal disse ikke nævnes?

Dansk Fjernvarme mener at afsnittet ikke tjener noget formål for at sikre, at kommunerne tager en beslutning om godkendelse af et projektforslag på et oplyst grundlag, snarere tværtimod. Det vil blive uhyre vanskeligt for en kommune at skulle navigere i kommentarer fra interesseorganisationer og producenter, der alene har til formål at fremme mersalg af egne produkter.

Vedrørende høring af varmeproducenter og kraftvarmeproducenter i det sammenhængende fjernvarmenet

Dansk Fjernvarme vil gerne belyse problematikken omkring en udførsel af partshøring af parterne i det sammenhængende fjernvarmenet, som denne fremgår af udkastet til vejledningen side 38 – 40. Den beskrevne procedure for partshøring fremstår som en opgave, der vil kræve enorme ressourcer af kommunerne i sagsbehandlingen af projektforslag.

Såfremt den partshøring, der er beskrevet på side 38-40 i udkast til vejledning foretages af kommunen, betyder dette en partshøring af op til alle parterne i det sammenhængende fjernvarmenet. Dette vil for de store transmissionsnetområder VEKS, TVIS og Affaldvarme Aarhus betyde en særdeles omfattende – tilnærmelsesvis umulig – individuel partshøring, såfremt der skal ske partshøring som fremsat i udkastet til vejledning af følgende parter:

- Parter i det sammenhængende fjernvarmenet, der leverer til eller modtager varme fra fjernvarmenettet, som vil være berørt af en ændring af lastfordelingen i det sammenhængende net,
- I de "meget store sammenhængende net" vil dette ifølge udkast til vejledning medføre partshøring af, som minimum, varmeproducenterne og transmissionselskaberne,

- Distributionsselskaber og kommuner vil være høringsberettiget part efter en konkret afvejning af, om distributionsselskaber og kommuner har en væsentlig, individuel og retlig interesse,
- Eventuelle andre fjernvarmeselskaber i det sammenhængende fjernvarmenet ved konverteringsprojekter,
- Eventuelle tredjeparts fjernvarmeproducenter i det sammenhængende fjernvarmenet ved konverteringsprojekter (skal dette i øvrigt forstås som virksomheder der levere overskudsvarme til en fjernvarmevirksomhed?),
- Eventuelle andre fjernvarmetransmissionsselskaber i det sammenhængende fjernvarmenet, m.fl.

Derfor vil Dansk Fjernvarme igen på det kraftigste opfordre til at ovennævnte afsnit fjernes i vejledningen.

Anlæg omfattet af projektgodkendelse

På side 8 i vejledningen er det nævnt, at hvis et produktionsanlæg skifter brændsel skal det projektgodkendes af kommunen. Her vil Dansk Fjernvarme opfordre til, at det nævnes, at ved godkendelse af nye produktionsanlæg kan kommunalbestyrelsen godkende flere brændsler til det samme anlæg.

Drift af etablerede anlæg efter godkendelse

I den tidligere vejledning stod der ved etablering af spids- og reservelastanlæg:

"Driften af de etablerede anlæg, fastlægges frit af værket på baggrund markedssituationen, bl.a. priser på brændsel, elprisen, etc."

Dansk Fjernvarme vil gerne opfordre til at, denne tekst føres ind i den nye udgave af vejledningen, da den har bidraget til en forståelse af hvordan fjernvarmeselskaberne kan gøre brug af de forskellige anlægstyper.

Præcisering af blokvarmecentralers godkendelsespligt

I afsnit 3.10 fra side 26 gennemgås reglerne for blokvarmecentraler. Mange kommuner og entreprenører er ikke tilstrækkelig opmærksomme på, at alle anlæg over 0,25 MW er godkendelsespligtige jf. projektbekendtgørelsens bestemmelser (§2, stk. 3).

Dansk Fjernvarme ønsker derfor følgende tekst i starten af afsnittet:

"Alle bygninger, herunder etageejendomme, offentlige skoler, plejehjem mv, der forsynes med et varmeanlæg, der har en størrelse på 0,25 MW eller derover, er omfattet af projektbekendtgørelsens krav til kollektive varmforsyningsanlæg og kommunalbestyrelsens behandling af sager efter §§ 3, 4 og 9 i lov om varmforsyning.

Afsnit 4.3 indeholder i udkastet 2 eksempler:

- Konvertering af individuel naturgas til fjernvarme
- Varmeproduktionsanlæg, herunder udnyttelse af overskudsvarme

Der ønsker Dansk Fjernvarme, at der i vejledningens afsnit 4.3 indsættes et 3. eksempel med en naturgasfyret blokvarmecentral, fx en skole, der konverteres til, eller suppleres med, en varmepumpe. Der bør lægges vægt på, at det er en forudsætning for disse projekter, at der kan findes en positiv samfundsøkonomi, og at det lokale fjernvarmeselskab skal høres.

Vedligeholdelses- og reparationsarbejde

Dansk Fjernvarme finder det godt, at vejledningen nu indeholder et separat afsnit for reglerne omkring projektgodkendelse ved vedligeholdelses- og reparationsarbejde på side 9, da dette har manglet.

Nedenstående sætning kan dog give nogle fortolkningsproblemer, da kommunerne kan komme til at definere delområder for snævert:

"For ledningsnet henviser enhed i denne sammenhæng til delområder i nettet, der kan anses for en enhed."

Da mange ledningsnet er lagt på forskellige tidspunkter (etapevist), kan det fejlagtigt blive nærliggende at anse en vinge af et ledningsnet, som et delområde, når det skal renoveres, selvom det stadig ligger geografisk inde i det samlede ledningsnet.

Dette kan medføre, at alt for mange renoveringsprojekter af ledningsnettet pludselig skal omfattes af et projektforslag.

Dansk Fjernvarme vil derfor foreslå følgende tekst:

"For ledningsnet henviser enhed i denne sammenhæng til delområder i nettet, der geografisk ligger langt fra hovednettet og på den måde anses naturligt som en selvstændig enhed."

Delegation af godkendelse

Side 8/10

Afsnittet på side 13 omkring intern delegation af kompetencen til projektgodkendelse i kommunen vil hjælpe kommunerne til at træffe afgørelse om dette og kan sikre en mere smidig projektbekendtgodkendelse. Der er derfor godt, at dette er kommet med i vejledningen.

Beregningsforudsætninger og godkendelsestidspunkt

På side 15 i vejledningen står følgende:

"Projektansøger skal i den samfundsøkonomiske analyse anvende Energistyrelsens seneste samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger, dvs. dem der gælder på afgørelsestidspunktet.

Kommunalbestyrelsen skal anmode om, at de i projektansøgningen anvendte forudsætninger opdateres, hvis der ikke foreligger et godkendt projektforslag senest ét år fra ansøgningstidspunkt. Kommunalbestyrelsen kan desuden til hver en tid beslutte, at projektansøger skal opdatere de i projektansøgningen anvendte beregningsforudsætninger."

Første og anden sætning står i modstrid til hinanden og kan give anledning til forvirring om, hvad der er gældende. Dansk Fjernvarme vil derfor foreslå at teksten ændres til følgende:

"Projektansøger skal i den samfundsøkonomiske analyse anvende Energistyrelsens seneste samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger, dvs. dem der gælder på ansøgningstidspunktet.

Kommunalbestyrelsen skal anmode om, at de i projektansøgningen anvendte forudsætninger opdateres, hvis der ikke foreligger et godkendt projektforslag senest ét år fra ansøgningstidspunkt. Kommunalbestyrelsen kan desuden til hver en tid beslutte, at projektansøger skal opdatere de i projektansøgningen anvendte beregningsforudsætninger."

Valg af data

Øverst på side 16 står der:

"Ovenstående indebærer ikke, at de data og metoder der anvendes, uden videre kan vælges lokalt af de enkelte projektansøgere eller kommuner"

Denne sætning skaber forvirring omkring, hvad der er gældende. Da dette fremgår tydeligt i Energistyrelsens vejledning til de samfundsøkonomiske analyser, bør sætningen slettes.

På side 35 gentages hele afsnittet unødigt og der bør i stedet alene henvises til energistyrelsens vejledning til de samfundsøkonomiske analyser.

Side 9/10

Afsnit 3.3.2. Konverteringsprojekter

Afsnittet på side 20 er meget informativt og vil være med til at oplyse kommunerne om de gældende regler for forsyningspligt mv. på området.

Afsnit 3.4.1 Kun forsyning af anlæg, ikke kunder

I dette afsnit er der en misforståelse i forhold til at transmissionsledninger ligger uden for planlagte fjernvarmeområder. Derfor vil man ikke kunne bruge disse til at forsyne en ejendom via en stikledning.

I afsnittet står der:

"Ønsker eksempelvis et forsyningsselskab at forsyne en virksomhed på denne strækning med energi til rumvarme og varmt brugsvand, og kan virksomhedens anlæg tilsluttes direkte på transmissionsledningen, skal denne tilslutning særskilt godkendes som projektforslag, såfremt der er tale om en varmekapacitet på minimum 0,25 MW."

Den sidste del bør slette, så teksten ændres til:

"Ønsker eksempelvis et forsyningsselskab at forsyne en virksomhed på denne strækning med energi til rumvarme og varmt brugsvand, og kan virksomhedens anlæg tilsluttes direkte på transmissionsledningen, skal denne tilslutning særskilt godkendes som projektforslag."

Ellers vil man fejlagtigt tro, at man kan bruge teksten til netop at forsyne enkelte husestande langs transmissionsledningen.

Afsnit 3.2.2 Kompensation ved områdekonvertering

I det første afsnit sidste linje står der:

"Kompensationskravet omfatter alene projektforslag, der er indsendt til kommunalbestyrelsen før 31. december 2021."

Her skal årstallet 2021 ændres til 2020.

1.500 kr. regel ved biomasse

På vejledningens side 24 nævnes 1.500 kr. reglen for nye biomasseanlæg. Dansk Fjernvarme mener at reglen er overflødig og bør fjernes allerede i år.

Sænkningen af elvarmeafgiften betyder, at kollektive varmepumper i næsten alle tilfælde vil være et førstevalg til grundlastproduktion blandt fjernvarmeselskaberne, da de er selskabsøkonomisk mest rentable. Derfor vil en ophævelse af 1.500 kr. reglen ikke betyde en væsentlig stigning i antallet af biomasseanlæg.

Ligeledes er der nu bæredygtighedsregler for biomassen, der er med til at sikre kvaliteten af biomassen i forhold til en grøn omstilling.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

Anders Jespersen

Økonomisk konsulent

Dansk Fjernvarme

aje@danskfjernvarme.dk

Tlf.: +45 5153 8886

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk), Jesper Madvig (jma@ens.dk)
Fra: Kristian Nielsen (KRNI@DI.DK)
Titel: Høringssvar til udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen
Sendt: 11-06-2021 14:42

Energistyrelsen
Att: Jesper Albér Madvig

Høringssvar til udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen

Dansk Industri takker for ovenstående vejledning i høring. DI har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kristian Nielsen
Chefkonsulent

(+45) 3377 3345
(+45) 5213 2375 (Mobil)
krni@di.dk
di.dk

Dansk Industri

Læs, hvordan DI behandler og beskytter
persondata i [DI's Privatlivspolitik](#)

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
J.nr. 2021-7179

Sendt til ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Den 11. juni 2021

Dok.nr. D-2021-016310

Høringssvar over udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen

Danske Advokaters formål er at varetage advokatbranchens interesser. Vi varetager blandt andet vores medlemsvirksomheders erhvervspolitiske og kommercielle interesser. Vi ønsker at være en markant stemme i samfundsdebatten både nationalt og internationalt. Vi vil derfor gerne indledningsvist takke for muligheden for at afgive høringssvar.

Danske Advokater stiller egne og advokaternes faglige kompetencer til rådighed i lovgivningsprocessen og den retspolitiske debat. Vores høringssvar er udarbejdet i samarbejde med vores fagudvalg for energi- og forsyning.

Danske Advokater har indledningsvis nogle enkelte bemærkninger til formuleringer og henvisninger i udkastet til vejledningen. Herefter har Danske Advokater bemærkninger til vejledningen angående forhold om blokvarmecentraler og høring af brancheorganisationer.

Særlige fokuspunkter

Danske Advokater har efter en gennemgang særligt fokus på følgende:

1. Bemærkninger til enkelte formuleringer og henvisning i udkast til vejledning
2. Vejledning angående blokvarmecentral, når blokvarmecentralen konverteres fra eksempelvis naturgasforsyning til forsyning med varmepumpe
3. Partshøring af brancheorganisation med potentiel økonomisk interesse

Disse vil herunder blive uddybet.

Konkrete fokuspunkter

1. Bemærkninger til enkelte formuleringer og henvisning i udkast til vejledning

1.1.1. Vejledningens side 15, afsnit 4

På side 15 i udkast til vejledning, er der en formulering angående fossile brændsler, der er fejlbehæftet.

Det er korrekt anført (afsnit 4), at *Kommunalbestyrelsen kan alene godkende det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.*

Herefter anføres det, at der er enkelte undtagelser, herunder ”projekter der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, jf. projektbekendtgørelsens [...] § 16, stk. 5”. Dette er en fejlbehæftet angivelse, idet undtagelsen fra det samfundsøkonomiske krav gælder i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har fravalgt at inddrage scenarier, hvor der anvendes fossile brændsler som hovedbrændsel. Undtagelsen gælder således for det tilfælde, at det fossile scenarie udgør det samfundsøkonomisk mest fordelagtige scenarie, men hvor dette scenarie er fravalgt af kommunalbestyrelsen i medfør af projektbekendtgørelsens § 16, stk. 5.

1.1.2. Vejledningens side 15, afsnit 6

På side 15 i udkast til vejledning, er der angivet forkerte beregningsforudsætninger.

Der er anført følgende på side 15, afsnit 6: ”Projektansøger skal i den samfundsøkonomiske analyse anvende Energistyrelsens seneste samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger, dvs. dem der gælder på afgørelsestidspunktet”.

Dette er en forkert angivelse, idet projektansøger skal anvende de beregningsforudsætninger, der finder anvendelse på ansøgningstidspunktet, jf. projektbekendtgørelsens § 19, stk. 2, 2. pkt.

1.1.3. Vejledningens side 18, afsnit 4

På side 18, afsnit 4 i udkast til vejledning, er det anført, at bestemmelsen i projektbekendtgørelse nr. 1792 af 27. december 2018 om kompensation ved områdekoverterering, blev ophævet ved projektbekendtgørelse nr. 1794 af 2. december 2020, og at kompensationskravet derfor alene omfatter projektforslag, der er indsendt til kommunen før den 31. december 2021. Denne dato må retteligt være den 31. december 2020, jf. projektbekendtgørelse nr. 1794 af 2. december 2020, § 26, stk. 1.

2. Vejledning angående blokvarmecentral, når blokvarmecentralen konverteres fra eksempelvis naturgasforsyning til forsyning med varmepumpe

Danske Advokater mener, at vejledningen bør indeholde en vejledning til den situation, hvor en naturgasforsynet blokvarmecentral konverteres til varmeforsyning med varmepumper eller anden energiform.

Danske Advokater finder, at vejledning angående blokvarmecentralers forhold er påkrævet i forhold flere scenarier. Energistyrelsen bør inddrage vejledning angående

det scenarie, hvor blokvarmecentralen konverteres til "individuelle varmepumper", der etableres i for eksempel en boligforening, eller hvor blokvarmecentralen konverteres til eksempelvis en stor varmepumpe eksempelvis i en boligforening (blokvarmecentral) eller i opvarmningen af en virksomhed eller en kommunal institution, der forsynes som en blokvarmecentral.

Danske Advokater finder, at det forhold, at installering af en individuel varmepumpe i for eksempel en privat bolig ikke kræver en projektgodkendelse, potentielt kan medvirke til forvirring omkring godkendelsespligten i de situationer, hvor en blokvarmecentral konverteres fra naturgasforsyning til forsyning med varmepumper.

Såfremt en blokvarmecentralens opvarmningsform ønskes ændret, er det nødvendigt at opnå kommunalbestyrelsens projektgodkendelse hertil i henhold til projektbekendtgørelsens bestemmelser. Dette følger af projektbekendtgørelsens § 3, jf. bilag 1, pkt. 1.5.

Danske Advokater anbefaler, at Energistyrelsen tilføjer dette til vejledningen til projektbekendtgørelsen, idet det må forventes, at der kan opstå tvivl om forhold angående konverteringer i den kollektive forsyning, hvor der inddrages forsyning med varmepumper.

Energistyrelsen bør ligeledes angive i vejledningen, at såfremt det ønskes at nedlægge en blokvarmecentral, eksempelvis med et ønske om at etablere individuelle varmepumper i f.eks. en boligforening, så vil dette tilfælde enten udgøre en ændring af energiformen, der medfører at blokvarmecentralen konverteres til individuel forsyning, som er godkendelsespligtigt i medfør af projektbekendtgørelsens § 3, jf. bilag 1, pkt. 1.5, eller udgøre en nedlæggelse af blokvarmecentralen, der er godkendelsespligtigt i medfør af projektbekendtgørelsens § 3, jf. bilag 1, pkt. 1.3.

Energistyrelsen bør derfor angive i vejledningen til projektbekendtgørelsen, at uanset hvordan en blokvarmecentral ændres, herunder nedlægges, så er dette en handling, der kræver kommunalbestyrelsens godkendelse i medfør af projektbekendtgørelsens § 3. Det følger af projektbekendtgørelsens §§ 6, og 19, stk. 2, at kommunalbestyrelsen alene kan godkende projektet for omlægning eller nedlæggelse af blokvarmecentralen, hvis det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end andre alternative scenarier.

3. Partshøring af brancheorganisation med potentiel økonomisk interesse

Energistyrelsen har i udkastet til vejledningen på side 40 anført følgende angående den forvaltningsretlige partshøring i projekter for etablering eller udvidelse af et kollektivt varmeforsyningsnet: *"Af denne grund anbefales det, at f.eks. interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Tekniq høres som berørt part om projektforslaget".*

Der er flere forhold i denne formulering, som Danske Advokater stiller sig uforstående overfor.

Først og fremmest kan det undre, hvorfor der er udvalgt to organisationer, som Energistyrelsen finder er part i denne type af sager. Skal dette forstås således, at

Energistyrelsen betragter disse to organisationer vigtigere end andre. Såfremt dette er tilfældet, bør Energistyrelsen forholde sig til og oplyse, hvorfor Energistyrelse har vurderet dette.

Dernæst stiller Danske Advokater sig uforstående over Energistyrelsens formulering om, at det ”*anbefales*” at disse brancheorganisationer høres som berørt part.

Danske Advokater gør opmærksom på, at der er pligt til at partshøre den part i sagen, der efter forvaltningslovens § 19 anses for at være en høringsberettiget part. Såfremt dette kriterie er opfyldt, og partshøring er påkrævet, er det afgørende for gyldigheden af den forvaltningsretlige afgørelse i sagen, at der er sket partshøring. Der eksisterer således ikke en ”mellemløst” i forhold til, om en høringsberettiget part rent faktisk skal høres.

Dernæst stiller Danske Advokater sig uforstående overfor det forhold, at Energistyrelsen finder, at flere brancheorganisationer skal høres i disse sager, idet en brancheorganisation ikke qua det at være brancheorganisation er forvaltningsretlig part i en sag. En brancheorganisation bliver ikke forvaltningsretlig part i en sag, blot fordi sagen potentielt handler om installation og salg af et produkt i den branche, hvis interesser organisationen varetager.

Danske Advokater finder ikke, at den omstændighed, at et varmeprojekt om etablering eller udvidelse af et kollektivt varmforsyningsnet potentielt berører medlemmer af Varmepumpeindustrien, medfører, at Varmepumpeindustrien er væsentligt, individuelt og retligt berørt.

Dermed finder Danske Advokater, at Varmepumpeindustrien og Teknik ikke kan tillægges partsstatus, da Varmepumpeindustrien og Teknik, og disses medlemmer, ikke har en væsentlig, individuel og retlig interesse i en sag om etablering eller udvidelse af et kollektivt varmforsyningsnet.

Såfremt Energistyrelsen har vurderet, at Varmepumpeindustrien og Teknik bør partshøres ud fra den overvejelse, at interesseorganisationerne bør blive anset som høringsberettiget part ud fra en betragtning om, at varmepumpeindustrien har et ønske om at komme ind på markedet/opnå større markedsandele, så vil der været tillagt afvejningen et økonomisk hensyn til varmepumpeindustrien, der ikke kan varetages efter varmforsyningslovgivningen. Der ses i øvrigt heller ikke praksis på, at disse hensyn skulle kunne medføre en status som høringsberettiget part.

Endvidere vil også andre interesseorganisationer for f.eks. producenter af fast brændselsfy eller salg af biomasse kunne mene, at de også skulle høres.

Det er derfor Danske Advokaters anbefaling, at sætningen på side 40, hvor det anføres, at Energistyrelsen anbefaler at disse to organisationer partshøres, tages ud af vejledningen, således at dette forhold bringes i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler.

Danske Advokaters formål er at varetage advokatbranchens interesser. Vi værner om retssikkerheden og står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Nikoline Sneholt
Juridisk konsulent
nsn@danskeadvokater.dk

Energistyrelsen
Varme/Forsyning
Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577 København V
Sendt på mail til: Ens@ens.dk
CC: jma@ens.dk
Journalnummer: 2021-7179

11. juni 2021

Sagsnr.: EMN-2021-05325
Tlf. direkte: 6225 9854
nbj@evida.dk

Høringssvar Evida - Udkast til vejledning til Projektbekendtgørelsen

Energistyrelsen har d. 17. maj 2021 sendt ovennævnte udkast i høring med høringsfrist d. 11. juni 2021.

Evida A/S (herefter Evida) takker for god dialog samt inddragelsen såvel forud som i selve høringsfasen af "Vejledning til Projektbekendtgørelsen". Det er Evidas vurdering, at vejledningen er et vigtigt element i den danske varmeplanlægning, hvorfor vi er glade for en snarlig opdatering.

Evida har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast fra Energistyrelsen.

Med venlig hilsen

Nikolaj Bjerg Jensen
Analytiker
Energiplaner

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: hoeringer@fbr.dk (hoeringer@fbr.dk), Jesper Madvig (jma@ens.dk)
Fra: Forbrugerrådet v/Martin Salamon (msa@fbr.dk)
Titel: SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen journalnummer: 2021 - 7179
E-mailtitel: SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662) journalnummer: 2021 - 7179
Sendt: 11-06-2021 17:09

Forbrugerrådet Tænk har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til den fremsendte høring om udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen.

Forbrugerrådet Tænk kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Martin Salamon
Cheføkonom / Chief Economist

T +45 7741 7729 / M +45 4194 7905 / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

Fra: Jesper Madvig [<mailto:jma@ens.dk>]
Sendt: 17. maj 2021 14:30
Til: Jesper Madvig
Emne: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662)

Kære høringspart

Hermed udsendes i høring udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg).

Høringssvar kan sendes pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk, senest fredag den 11. juni 2021.

Høringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2021 - 7179.

Se venligst vedhæftede dokumenter for yderligere oplysninger. Høringen er offentliggjort på <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65157>

Venlig hilsen / Best regards

Jesper Madvig
Fuldmægtig / Advisor
Center for forsyning/ Centre for Utilities and Supply

Mobil / cell +45 33927507
E-mail jma@ens.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

(fremsendt elektronisk til ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk)

ENS j.nr. 2021-7179: Høringssvar vedrørende udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen

Frederiksberg Forsyning ønsker hermed at afgive høringssvar vedrørende udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen, som er sendt i høring den 17. maj 2021 med høringsfrist den 11. juni 2021.

Indledningsvist vil vi gerne påpege, at vi finder det positivt, at Energistyrelsen i forlængelse af de seneste års mange aftaler på energiområdet og de deraf følgende ændringer til Lov om Varmeforsyning og den dertil hørende projektbekendtgørelse ligeledes har taget initiativ til en opdatering af vejledningen til projektbekendtgørelsen. Dette skal særligt set i lyset af, at de ændringer af projektbekendtgørelsen, som blev implementeret den 04. maj 2021, ændrer væsentligt på en række centrale rammer, herunder ikke mindst kraftvarmekravet.

Vi vil også gerne gentage, at vi finder den nye projektbekendtgørelse problematisk på en række områder og særligt i forhold til kravet om samfundsøkonomiske beregninger og høringer på tværs af sammenhængende fjernvarmenet som det storkøbenhavnske. Vores høringssvar skal derfor læses i forlængelse af tidligere høringssvar til selve bekendtgørelsen (indsendt den 30. oktober 2020) og til vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet (indsendt den 25. maj 2021).

Vi har nærlæst den nye vejledning, hvilket giver anledning til en række kommentarer, som for overskuelighedens skyld er organiseret i forhold til de afsnit, som de vedrører:

Afsnit 1.1 Varmeforsyningsloven har til formål at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. I denne formålsbestemmelse ligger dog en indbygget konflikt, idet det ikke er givet, at den mest samfundsøkonomiske varmforsyning også til hver en tid vil være den mest miljøvenlige.

Et eksempel herpå er, at der i de samfundsøkonomiske analyser på energiområdet skal tages højde for afgiftsforvridningstab. I kombination med eksisterende og nye afgifter på mindre miljøvenlige energikilder vil dette få de mindre miljøvenlige energikilder til at fremstå mere samfundsøkonomisk fordelagtige, end de i virkeligheden er.

Dato

10. juni 2021

Kontaktperson

Søren Berg Lorenzen

Direkte nr.

+4538185308

Mobil nr.

+4530766308

E-mail

solo@frb-forsyning.dk

Frederiksberg Forsyning A/S

Stæhr Johansens Vej 38

2000 Frederiksberg

Tlf.nr 38 18 50 00

ff@frb-forsyning.dk

www.frb-forsyning.dk

CVR-nr. 28500769

- en virksomhed i
Frederiksberg Kommune

Vejledningen bør derfor beskrive, hvorledes miljø vægtes i forhold til samfundsøkonomi, såfremt disse to parametre er i konflikt med hinanden.

Formålet om at fremme samproduktion af varme og elektricitet mest muligt forekommer fortsat antikveret og i uoverensstemmelse med det politiske ønske om at afskaffe kraftvarmekravet. I en omstilling fra centrale kraftvarmewærker til decentrale varmeproduktionsenheder, der ofte ikke producerer, men derimod forbruger elektricitet, er der ikke behov for at give samproduktionen af elektricitet og varme særlige fordele eller særlig betydning – snarere tværtimod.

Afsnit 1.2.1 Det undrer, at fjernkøling er nævnt i definitionen under punkt 13, eftersom fjernkøling er reguleret af egen lov med tilhørende projektbekendtgørelse.

Afsnit 1.3.1 Det bør understreges, at geotermiske anlæg, der ellers er reguleret i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, også skal godkendes efter reglerne i Varmeforsyningsloven og den tilhørende projektbekendtgørelse, såfremt den geotermiske energi anvendes til produktion af fjernvarme, da dette vil være den typiske anvendelse i Danmark.

Afsnit 2.1.2 Her er elnetselskaber også nævnt, mens de ikke indgår i projektbekendtgørelsens definition af forsyningsselskaber (se § 2, stk. 1, litra 11).

Det er problematisk, at eksisterende varme- og kraftvarmeproducenter i sammenhængende fjernvarmenet er nævnt som berørte parter. Som minimum bør det understreges, at disse skal være reelt påvirkede (f.eks. gennem en ikke-negligibel reduktion af deres mulighed for at afsætte varme til fjernvarmenettet) af det pågældende projekt for at kvalificere til at være en berørt part.

Mere ønskeligt er det, at der i vejledningen fastsættes en petitesse-grænse, så det undgås, at ejere af eksisterende centrale kraftvarmewærker kan forsøge at hindre udbredelsen af mindre kollektive varmepumper, der kan nyttiggøre lokale varmekilder som for eksempel industriel overskudsvarme.

Afsnit 3.1 Det fremgår af vejledningen, at "... Projektansøger skal i den samfundsøkonomiske analyse anvende Energistyrelsens seneste samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger, dvs. dem der gælder på afgørelsestidspunktet..." – dette er meget u hensigtsmæssigt, da det nødvendiggør nye samfundsøkonomiske beregninger, såfremt Energistyrelsen offentliggør nye beregningsforudsætninger under behandlingen af et indsendt projektforslag. Derfor bør afgørelsestidspunktet ændres til ansøgningstidspunktet.

I forlængelse af kravet om, at samfundsøkonomiske beregninger og de tilhørende forudsætninger vedlægges projektforslaget i en form, der gør det muligt at genskabe beregningerne, bør det understreges, at dette ikke betyder, at projektansøger er forpligtet til at udlevere bagvedliggende regneark og lignende, hverken til kommunalbestyrelsen eller til høringsparter.

Afsnit 3.2 I relation til § 7, stk. 2 bør formuleringen "biomassebaseret fjernvarme" ændres til "VE-baseret fjernvarme" for at undgå at fremhæve biomasse frem for andre former for vedvarende energi.

Afsnit 3.2.1 Det anføres, at der frit kan trækkes hoved- og fordelingsledninger inden for et godkendt kollektivt forsynet område, men det gælder vel stadig, at kommunalbestyrelsen skal godkende et projektforslag for etableringen af nye hoved- og fordelingsledninger i henhold til projektbekendtgørelsens bilag 1, pkt. 2 og 3?

Afsnit 3.2.2 I første afsnit er datoen 31. december 2021 anført, mens der i det efterfølgende afsnit står 31. december 2020. Hvilken dato er den korrekte?

Afsnit 3.3.2 Termen "distributionsselskab" bør ændres til termen "forsyningsselskab" for at sikre ensartethed i vejledningen. Generelt bør vejledningen gennemgås for at sikre ensartethed i de anvendte termer.

Desuden er det vel en mulighed, at et område konverteres fra kollektiv til individuel forsyning (se afsnit 3.3.1), og at forsyningspligten altså ikke overgår til et andet forsyningsselskab.

Afsnit 3.10.1 På Frederiksberg findes flere blokvarmecentraler med en effekt på mere end 1 MW. Det er dog vanskeligt at se, hvorledes etableringen af et eget biomassefyr med dertilhørende lokal udledning af røg indeholdende sod, støv, partikler og lugt skulle være en "... miljømæssig... god løsning...", særligt i forhold til det lokale miljø i en meget tæt bebygget by. Energistyrelsen bør derfor fjerne denne anprisning af individuelle biomassefyr fra vejledningen.

Afsnit 4.1.2 Hvis projektet indgår i et større sammenhængende fjernvarmenet som det storkøbenhavnske, lægges der op til, at projektet ses i sammenhæng med øvrige varmeplaner og -strategier. Om end dette kan synes intuitivt fornuftigt understreges det, at det kan være ganske vanskeligt (læs: umuligt) for et lokalt fjernvarmeselskab at kende til varmeplaner og -strategier i de øvrige mere end 20 kommuner, som er dækket af det sammenhængende fjernvarmenet. F.eks. er det i praksis ikke muligt for Frederiksberg Forsyning at holde overblik over udbygningsplanerne i Køge, Lyngby og resten af området.

- Afsnit 4.1.4.2 Energistyrelsen bør beskrive nærmere, hvorledes en varmeplan for et sammenhængende fjernvarmenet skal udarbejdes og godkendes. Hvem skal påtage sig at udarbejde varmeplanen, skal alle berørte kommuner godkende et enslydende forslag, og hvad sker der, hvis en eller flere kommuner ikke godkender forslaget?
- Afsnit 4.1.5 I forbindelse med projekter vedrørende udnyttelse af overskudsvarme vil det ofte være eksterne forhold, der afgør idriftsættelsestidspunktet. Typisk vil den virksomhed, som har overskudsvarmen til rådighed, være afhængig af, at varmen af hensyn til virksomhedens produktion udnyttes fra og med et bestemt tidspunkt. Eksempelvis vil et datacenter under etablering være afhængig af køling til datacentrets servere. Hvis fjernvarmeselskabet ikke er i stand til at aftage overskudsvarmen (og dermed leverer køling til datacentret) fra et bestemt tidspunkt, vil datacentret etablere egen køling, hvorefter muligheden for udnyttelse af overskudsvarmen vil være forpasset for de følgende 10-15 år.
- Afsnit 4.1.9 Vejledningen bør uddybes i forhold til detaljeringsgraden af de energi- og miljømæssige vurderinger: er det tilstrækkeligt at beregningerne fokuserer på typer af værker og brændsler, eller skal beregningerne være specifikke i forhold til det enkelte værk og måske sågar de enkelte enheder/blokke på det enkelte værk?
- Afsnit 4.1.10 Vejledningen anfører individuelle varmepumper som et relevant alternativ til fjernvarmeforsyning. I den forbindelse henledes opmærksomheden på den artikelserie omkring støjproblemer og akkumulerede effekter, som fagbladet Ingeniøren for nylig har offentliggjort (se blandt andet <https://ing.dk/artikel/fagligt-opraab-borgere-skal-beskyttes-mod-cikade-effekt-stoejende-varmepumper-245068>). Vejledningen bør derfor understrege, at kravet om, at den alternative forsyning skal være lovlig, også omfatter overholdelse af støjkrav, og at dette kan være vanskeligt i tætbebyggede byområder og/eller ved store koncentrationer af individuelle varmepumper.
- Som i kommentaren til afsnit 1.1 bemærkes det, at kravet om kraftvarmeanlæg som alternativ for projekter over 1 MW forekommer at være i strid med det politiske ønske om at afskaffe kraftvarmekravet. Det bør være tilstrækkeligt at understrege, at relevante alternativer skal belyses.
- Afsnit 4.3 Vejledningen bør uddybes for så vidt angår fastlæggelsen af berørte parter ved projekter i større sammenhængende fjernvarmenet som det storkøbenhavnske. Er en kommune, som er medejer af et fælleskommunalt affaldsforbrændingsanlæg, hvis varmeproduktion påvirkes af et givent projekt, for eksempel en berørt part?

Det bør præciseres, at varmeproducenter og transmissionsselskaber ikke pr. automatik er

høringsberettigede, men alene er høringsberettigede, såfremt de direkte påvirkes af projektet.

Distributionsselskaber og kommuner er selvstændige organisationer, som kan tænkes at have andre interesser end transmissionsselskaberne – vejledningen bør afspejle dette.

Forslaget om at høre Varmepumpeindustrien og Teknik sætter spotlys på den skævhed, som projektbekendtgørelsen er udtryk for: de kollektive forsyningsselskaber såsom fjernvarmeselskaberne skal udarbejde projektforslag og have disse godkendt, mens leverandørerne af individuelle opvarmningsløsninger ikke stilles over for tilsvarende krav. Dette giver leverandørerne af de individuelle opvarmningsløsninger en klar administrativ, tids- og omkostningsmæssig fordel. At interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Teknik så tilmed skal gives mulighed for at stille spørgsmålstejn ved og dermed forhale de kollektive forsyningsselskabers projekter må siges at føje spot til skade. Forslaget bør derfor udgå af vejledningen.

Afsnit 4.7 Vejledningen bør i langt større detalje beskrive, hvorledes det afgøres, om Energistyrelsen skal overtage myndighedsrollen ved projekter i sammenhængende fjernvarmenet, hvor projekterne ifølge resten af vejledningen og særligt bestemmelserne omkring samfundsøkonomiske beregninger og høring netop skal anses for at være tværgående. Den nuværende meget kortfattede og overordnede beskrivelse forholder sig ikke til denne problemstilling.

Vi takker for muligheden til at afgive høringssvar og håber, at vores betragtninger vil finde anvendelse i det videre arbejde med vejledningen.

Venlig hilsen
Frederiksberg Forsyning A/S

Søren Berg Lorenzen
Planchef
Plan Energi

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Energistyrelsen
Varme/Forsyning

Sendt pr mail:

ens@ens.dk

jma@ens.dk

11. juni 2021
DOKNR-45-
766

E-mail:
mj@frinet.dk
Side 1 af 7

Energistyrelsens journalnummer 2021 - 7179

Høringssvar – udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen

Indledning

Foreningen af Rådgivende Ingeniører takker for muligheden for at kommentere på udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen.

Før gennemgangen af afsnittene har Foreningen af Rådgivende Ingeniører en general bemærkning.

Vejledningens henvisninger til Projektbekendtgørelsen bør opdateres til BEK nr 818 af 04/05/2021

I vejledningen er der stor fokus på samproduktion af el og varme, til trods for den faldende betydning af kraftvarme for den samlede fjernvarmeforsyning.

På grund af de stigende mængde vindkraft og deraf følgende lave elpriser, er det generelt vanskeligt at opnå fornuftig økonomi i kraftvarmeproduktion. Særligt hvis kommunen ikke tillader fossile alternativer, som betyder, at der skal produceres kraftvarme på biomasse. Dette afstedkommer ganske høje investeringsomkostninger, og elvirkningsgraden for anlæggene er begrænset. Derfor er disse anlæg sjældent rentable sammenlignet med f.eks. varmepumper.

Hertil bør tilskyndelse til samproduktion af varme / køling og andre former for overskudsvarmeudnyttelse have en mere fremtrædende rolle i Vejledningen på bekostning af kraftvarme.

FRI er medlem af

Kommentarer fra Foreningen af Rådgivende ingeniører

Projektbekendtgørelsen § 2 pkt. 13 – side 4

Ordlyd af bekendtgørelsen:

”13) Effektiv fjernvarme og fjernkøling: Et fjernvarme- eller fjernkølesystem, der anvender mindst 50 % vedvarende energi, 50 % spildvarme, 75 % kraftvarme eller 50 % af en kombination af sådan energi og varme.”

Det ser ikke dog umiddelbart ud til, at der andre steder i Projektbekendtgørelsen refereres til effektiv fjernvarme- og fjernkøling. Spørgsmålet er, om det er relevant at definere effektiv fjernvarme og fjernkøling.

Energistyrelsen opfordres til i vejledningen at redegøre for baggrunden for og relevansen af definitionen i §2 pkt. 13 i bekendtgørelsen.

Det foreslås, at i fjernvarmesystemer med mulighed for at producere minimum 50 % af det årlige varmebehov ud fra el (varmepumper / elkedler) eller fra øvrige vedvarende energikilder anses for at være effektive under forudsætning at de er tilsluttet et termisk lager for varme af en rimelig størrelse, f.eks. svarende til 6 timers drift af grundlast. Dermed vil systemet kunne fungere som fleksibel elforbruger og understøtte høj VE andel i elnettet.

Det bør fremhæves, at effektivitetsmålene kun er sekundære indikatorer. Det vigtigste er, at fjernvarmen produceres samfundsøkonomisk fordelagtigt under hensyntagen til de samfundsmæssige gevinster der er ved at understøtte elsystemet med fleksibel elproduktion og elforbrug.

Projektbekendtgørelsens § 3

afsnit 1.3.1: Projekter der er omfattet af godkendelsesordningen - nederst side 7

”Der kan være samfundsøkonomiske fordele ved at producere fjernvarme sammen med køling, idet samme energi anvendes til at producere begge ydelser. Køleanlæg er blevet godkendelsespligtige efter projektbekendtgørelsen ved ændring af varmeforsyningsloven i 2014 (lov nr. 345 af 8. april 2014). Derfor omfatter varmeforsyningslovens § 2 varmepumper til kombineret produktion af varme og køling, og disse anlæg er dermed også godkendelsespligtige efter projektbekendtgørelsens regler.”

Den understregede tekst synes misvisende. Der er ikke tale om samme mængde energi.

En forslag til en mere retvisende tekst kunne være

"såfremt merforbruget af el til produktion af varme fra køleanlægget er konkurrencedygtigt i forhold til den fortrængte fjernvarmeproduktion".

Projektbekendtgørelsen § 4

Afsnit 2.1.3 Kommunalbestyrelsens ansvar for udarbejdelse af projekter - side 13

Ordlyd af bekendtgørelsen:

"Ifølge varmemforsyningslovens § 6, stk. 1 skal der udarbejdes projekter, der belyser mulighederne for:

- 1) "at et anlæg forsyner et nærmere angivet område med energi til opvarmningsformål i et nærmere givet omfang,*
- 2) at anlægget indrettes på en måde, som sikrer den mest økonomiske anvendelse af energi,*
- 3) at anlægget samkøres med andre anlæg samt*
- 4) at anlæg over 1 MW overgår til kraftvarmeproduktion"*

Som anført i vores indledende kommentar, så undrer vi os over, at kraftvarme fortsat får så meget fokus. Der vil være meget få tilfælde hvor det er samfundsøkonomisk (og selskabsøkonomisk) rentabelt og i så fald kun ved meget store anlæg.

Såfremt det fastholdes, foreslår vi derfor at sætte grænsen ved 100 MW varmeydelse i varmemforsyningsloven (mod 1 MW varmeydelse som vi tolker bekendtgørelsen), såfremt det er muligt at ændre denne lov.

Projektbekendtgørelsens § 7

Afsnit 3.2 Projektbekendtgørelsens § 7 – forbud mod etablering af naturgas – side 17

"Efter § 7, stk. 2, kan der ikke godkendes individuel naturgasforsyning i eksisterende mindre bysamfund. Baggrunden herfor er, at disse byer skal friholdes til biomassebaseret fjernvarme, kraftvarme eller tilsvarende miljøvenlig forsyning."

Termen "miljøvenlig" indgår ikke i bekendtgørelsen og bør ændres. Efter vores opfattelse er udtrykket "samfundsøkonomisk fordelagtig" mere hensigtsmæssigt.

Jf. varmemforsyningsloven er virkninger på miljøet interneret i de samfundsøkonomiske omkostninger. Det er således ikke et isoleret krav, at forsyningen er miljøvenlig, men at løsningen har de laveste samfundsøkonomiske omkostninger.

Det er nævnt, at kraftvarme er "miljøvenlig". Kraftvarmen gav god mening i en tid, hvor der var begrænset vind i elsystemet og fokus var på at øge energiefektiviteten i Danmark. Kraftvarmen betød, at brændselsforbruget ved den

forenede produktion var betydeligt lavere end ved separat produktion af el og varme. I dag er en af de betydeligste udfordringer i energisystemet i Danmark at indpasse den stigende mængde fluktuerende vedvarende energi og derfor bør el fra kraftvarme vie for vedvarende elproduktion. Sker det ikke, vil kraftvarmen øge udfordringerne med at indpasse den vedvarende elproduktion. Færre timer for kraftvarmen øger de samfundsøkonomiske omkostninger, hvilket samlet set gør kraftvarmeproduktion mindre attraktiv som grundlast. Omvendt er varmeafkastet fra gasturbinerne og gasmotorerne, der producerer i elmarkedet ofte et spildprodukt, hvis det ikke udnyttes. Det kommer også til udtryk ved, at den samfundsøkonomiske produktionspris ofte er negativ.

For god ordens skyld erindres om, at de samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger opererer med ledningsgas, som er en blanding af naturgas og biogas med stigende andel af biogas over tid.

Projektbekendtgørelsens § 13

Afsnit 3.8 Projektbekendtgørelsens §13 - Brændselsvalg til spids- og reservelastanlæg – side 25

”For spids- og reservelastanlæg kan kommunalbestyrelsen godkende anlæg, der anvender såvel brændslerne nævnt i projektbekendtgørelsens § 12 som mineralsk olie eller naturgas.”

Grænserne mellem spidslastanlæg og grundlastanlæg er ikke klare. I praksis optimerer anlægsejerne løbende fordeling af deres produktion mellem flere enheder i forhold til de aktuelle brændselspriser og elpriser. Har en anlægsejer en varmepumpe, vil den være i drift de fleste timer, men stoppe ved høje elpriser. Når elpriserne over et vist niveau er det ikke længere rentabelt at producere med varmepumpen og en kedel forsynet eksempelvis med ledningsgas eller gasfyret kraftvarme vil opnå lavere produktionsomkostninger. En gaskedel kan således have flere roller, som alle giver driftstimer:

- Reserve for udfald af hovedforsyningen
- Som spidslast til at sikre varme den koldeste dag, herunder kompensere for, at en luft/vand baseret varmepumpe kun yder omkring 70% af den maksimale kapacitet de koldeste dage
- Som backup for vindenergien, idet den erstatter varmepumper, når elpriserne er meget høje, hvilket de ofte er, når der er underskud af vindenergi
- Som reserve for elnettet, hvis der er kapacitetsproblemer i elnettet og det af den grund er fordelagtigt at afkoble varmepumpen.

Nogle af driftstimerne vil dog være sammenfaldende. Eksempelvis er det sandsynligt, at elpriserne er høje de koldeste timer, eller at de vil blive det i fremtiden, da efterspørgslen på el stiger voldsomt de koldeste dage, hvor de individuelle luft/vand varmepumper uden backup fra gaskedler, er i drift med meget lav effektivitet, der stort set svarer til ren elvarme.

Denne optimering er til fordel for varmekonsumenter og for elforbrugere, idet den holder elforbrug tilbage i perioder med begrænset udbud af el / stor efterspørgsel efter el.

Projektbekendtgørelsens § 15

Afsnit 3.10 Projektbekendtgørelsens §15 – Blokvarmecentraler i fjernvarmeområder – side 27

”Hvis en eller flere boligblokke forsynes af uafhængige interne net, der hver især er under 0,25 MW, vil de ikke være blokvarmecentraler og dermed ikke være omfattet af forpligtelsen til at blive forsynet med fjernvarme.”

Det anbefales at fremhæve, at kravet om projektforslag for blokvarmecentraler til opvarmning af bygninger gælder uanset bygningernes anvendelse og at den gælder for enhver varmeproduktion uanset, hvorvidt størrelsen er under 250 kW, mens omvendt, der er ikke krav om projektforslag til det interne blokvarmenet, der forbinder bygninger. Disse opfattes som centralvarme.

På side 27 er endvidere anført:

”Lavenergibygninger vil som regel have et lavt energiforbrug. Disse bygninger vil således normalt ikke være omfattet af reglerne for blokvarmecentraler,”

Denne sætning synes irrelevant, da der opføres meget nyt byggeri med et kapacitetsbehov på over 250 kW. Kapacitetsbehovet bestemmes af Bygningsreglementet og skal opfyldes af den kapacitet, der installeres uanset om det er fjernvarme eller en varmepumpe med elkedel. Kapacitetsbehovet er ofte betydeligt, da det skal være muligt at opvarme bygningen i værst tænkelige tilfælde og uden supplerende varme.

Omvendt giver bygningsreglementet teoretiske beregninger af det årlige varmebehov i MWh ofte en urealistisk lav værdi, som ikke stemmer overens med målinger.

Det foreslås tilføjet, at vurderingen af en bygningens energiforbrug ikke alene kan tage udgangspunkt i bygningsreglementets teoretiske beregning, men skal baseres på faktiske forbrug fra tilsvarende bygninger.

Projektbekendtgørelsens § 15

Afsnit 3.10.1 Undtagelser for aftagepligten – side 27

”Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2 kan kommunalbestyrelsen godkende et projekt for en blokvarmecentral beliggende i et fjernvarmeforsynet område, hvis blokvarmecentralen udnytter egen overskudsvarme eller etablerer egen

varmeproduktion baseret på vedvarende energikilder, f.eks. eldrevne varmepumper. ..."

For at undgå misforståelser bør det fremhæves, at det skal være eftervist i et projektforslag at være samfundsøkonomisk fordelagtigt.

Vejledningen bør nærmere specificere "egen overskudsvarme", så det er klart, at for eksempel om sæsonlagret overskudsvarme fra køleproduktion er omfattet.

En eldrevet varmepumpe er i princippet kun delvist vedvarende medmindre, at der er tilkoblet et varmelager til varmepumpen således, at den agerer fleksibelt i forhold til de fluktuerende elpriser i markedet. Når elpriserne er høje, er det som regel en indikation af, at der er begrænset vedvarende energi i elproduktionsmikset. Derfor bør varmepumpen ikke være i drift, men enten kunne afløses af anden produktion, som ikke belaster elnettet (fjernvarme eller gaskedler, for eksempel) eller af forsyning fra et varmelager.

Projktbekendtgørelsens § 16

Afsnit 4.1.4.2 større sammenhængende fjernvarmenet – side 32

".... Det anbefales derfor, at der særligt i disse områder udarbejdes en varmeplan for det sammenhængende net, som opdateres, når forudsætningerne ændres."

Der er behov for angivelse af konkrete beregningsforudsætninger for marginale ændringer af forsyningen i sammenhængende net, som stilles til rådighed for eventuelle mindre projekter, eksempelvis såsom det sker i hovedstadsområdet.

Vi foreslår følgende formulering:

"En varmeplan bør indeholde beregnede værdier for brændselsfordeling, samfundsøkonomiske varmepriser og emissioner for marginale ændringer af varmeproduktionen".

Projktbekendtgørelsens § 16

Afsnit 4.1.10 Samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier – side 36

"Projektet skal som udgangspunkt sammenlignes med en reference, som er 'business as usual', og således forudsætter en uændret fortsættelse af den nuværende forsyning. Det vil sige, at referencescenariet baseres på de eksisterende produktionsanlæg i deres levetid og en eventuel udskiftning derefter med tilsvarende, lovlige anlæg. Ved en sammenligning af referencen og et projekt for fjernvarmeforsyning, herunder både transmission, distribution

og produktion, belyses konsekvenserne for de eksisterende varmeproducenter, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, i det sammenhængende fjernvarmenet, som påkrævet jf. § 16, stk. 3.”

Det anbefales, at definitionen af referencescenariet medtages på samme form i vejledningen for samfundsøkonomiske analyser.

Projktbekendtgørelsens § 16

Afsnit 4.1.13 Muligheder for at se bort fra fossile scenarier i de samfundsøkonomiske analyser
– side 37

”...Hvis over halvdelen af den samlede varmeforsyning i et projekt-, reference- eller alternativscenarium er baseret på fossile brændsler, anser Energistyrelsen det som et scenarium, hvor der anvendes fossile brændsler som hovedbrændsel....”

Ovenstående forstås således, at der indledningsvist gennemføres samfundsøkonomiske vurderinger for alle scenarier (projekt-, reference- eller alternativscenarie) hvorved den marginale produktionsfordeling ligger fast. Ligger den fossile andel over 50 %, kan kommunen herefter tage stilling til om den fossile reference skal forkastes.

Anlæggene optimerer løbende efter elpriserne i markedet uanset, om der er tale om varmepumper eller kraftvarmeanlæg som hovedanlæg. Derfor kan der være år med høje elpriser, hvor den fossile andel er høj (billigere at producere varmen på kedler) end på hovedanlægget.

Det ligger ikke klart, om de 50 % ses som et enkelt år, som gennemsnit af flere år, eller i hele projektperioden. ENS bør nærmere specificere afsnittet i vejledningen hvorledes den fossile andel bør udregnes.

Dette indebærer, at for eksempel en fossil reference kan forkastes af kommunalbestyrelsen uden belysning af samfundsøkonomien derved. Vi anbefaler, at der beregnes og fremlægges samfundsøkonomi for alle scenarier.

Afslutningsvis er Energistyrelsen naturligvis altid velkommen til at kontakte Foreningen af Rådgivende Ingeniører.

Med venlig hilsen

Majbritt Juul
Chef for Energipolitik og bæredygtighed
Mobil 2678 2679

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: Jesper Madvig
J.nr: 2021-7179

PLAN-FBK
Direkte tlf. 2795 2732
E-mail reggot@hofor.dk

Høringssvar, Vejledning til projektbekendtgørelsen

HOFOR har den 17. maj 2021 modtaget høring over udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen. HOFOR har følgende bemærkninger.

Blokvarmecentraler

Nederst side 5 fremgår det: *"Blokvarmecentralens størrelse fastsættes som udgangspunktet af den samlede installerede effekt, der er påstemplet kedlen eller kedlerne."* Endvidere fremgår det i næste afsnit: *"For blokvarmecentraler uden en selvstændig tilknyttet kedel, f.eks. en større etageejendom i et fjernvarmeområde, kan størrelsen af blokvarmecentralen fastsættes ud fra det faktiske eller beregnede varmebehov."* Med disse sætninger antages det, at en blokvarmecentral enten er forsynet 100 % med kedler eller 0 % med kedler. En blokvarmecentral kan imidlertid også være forsynet delvist med kedler eller den kan være forsynet helt eller delvist med andre varmeproduktionsteknologier som f.eks. varmepumper og solvarmeanlæg. Afsnittet om blokvarmecentraler, herunder definitionen af om en blokvarmecentral er større eller mindre end 250 kW, er således ikke fyldestgørende.

Aftagepligt

På side 28 fremgår det: *"Kommunalbestyrelsen kan, jf. projektbekendtgørelsens § 15, stk. 3, ligeledes beslutte, at en eller flere blokvarmecentraler beliggende i et nærmere afgrænset område ikke skal være omfattet af aftagepligten til fjernvarme. En sådan beslutning kræver, at der er enighed mellem det kollektive varmeforsyningsanlæg, der leverer fjernvarme til blokvarmecentralen, og kommunalbestyrelsen."* Her er det uklart, hvad der i et området som hovedstadsområdets sammenhængende fjernvarmesystem med mange varmeforsyningsanlæg menes med *"det kollektive varmeforsyningsanlæg"*. Skal alle kollektive varmeforsyningsanlæg, som leverer ind til systemet og dermed blokvarmecentralen være enige? Eller er det blot den varmedistributionsvirksomhed, som leverer varme til blokvarmecentralen, som skal være enig?

Energi- og miljømæssig vurdering

Nederst side 29 fremgår det (tekstuddrag fra selve projektbekendtgørelsen): *"Vurderingerne skal indeholde følsomhedsanalyser af konsekvenserne af de centrale parametre, herunder idriftsættelsestidspunkt, investeringsomkostninger og el- og brændselspriser m.v."* Herudover fremgår det nederst på side 33: *"Tidsplanen kan med fordel godtgøre, at projektets*

idriftsættelsestidspunkt er det mest optimale og i overensstemmelse med følsomhedsberegningen herfor, jf. projektbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 9.”. Det er uklart, om der skal laves følsomhedsanalyser af idriftsættelsestidspunktet. I givet fald er det endvidere uklart hvorfor, eftersom kommunalbestyrelsen fortsat kan godkende det ansøgte idriftsættelsestidspunkt, hvis projektet er samfundsøkonomisk rentabelt sammenlignet med reference og alternativer, uanset om et andet idriftsættelsestidspunkt beregnes til mere samfundsøkonomisk fordelagtigt. Dette bør forklares/udddybes i vejledningen.

Varmeplan er i større fjernvarmeområder

På side 32 fremgår det: *”Det anbefales derfor, at der særligt i disse områder udarbejdes en varmeplan for det sammenhængende net, som opdateres, når forudsætningerne ændres.”*. Det at lave egentlige varmeplaner for et større sammenhængende fjernvarmenet med mange aktører og på tværs af kommuner samt opdatere varmeplanerne hver gang forudsætningerne ændres er meget omfattende og lyder ikke realistisk. Herudover er de store områder relativt komplekse og selv med en varmeplan som udgangspunkt vil det være vanskeligt for mange aktører, at beregne en samfundsøkonomisk værdi af varmen. Som det er i dag, publicerer VEKS en samfundsøkonomisk fjernvarmepris på deres hjemmeside. Dette er en hjælp til distributionsselskaber og øvrige som har behov for denne i forbindelse med udarbejdelse af projektforslag efter varmemforsyningsloven/projektbekendtgørelsen. VEKS’s pris opgøres på månedsbasis således, at der eksempelvis kan tages hensyn til en varmeproduktionsenheds specifikke produktionsprofil hen over året. For hovedstadsområdet er det HOFORs anbefaling, at dem som udarbejder projektforslag efter projektbekendtgørelsen som udgangspunkt anvender prisen publiceret af VEKS – med mindre de har tilstrækkeligt indsigt i systemet til, at de kan lave en mere detaljeret analyse for det specifikke projekt.

Samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier

Øverst på side 36 fremgår det: *”Ved en sammenligning af referencen og et projekt for fjernvarmeforsyning, herunder både transmission, distribution og produktion, belyses konsekvenserne for de eksisterende varmeproducenter, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, i det sammenhængende fjernvarmenet, som påkrævet jf. § 16, stk. 3.”*. Det er uklart, hvad som menes med dette. HOFOR læser projektbekendtgørelsens § 16, stk. 3 som om, at konsekvenserne for eksisterende varmeproducenter, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, skal inkluderes i den samfundsøkonomiske analyse, hvilket også er i tråd med, at den samfundsøkonomiske analyse skal belyse konsekvenserne i hele det sammenhængende net. HOFOR læser ikke § 16, stk. 3 som om, at konsekvenserne for de enkelte varmeproducenter skal belyses særskilt, hvilket da også i højere grad handler om selskabsøkonomi frem for samfundsøkonomi. Desuden vil en sådan vurdering ikke være praktisk mulig, idet den til forskel fra samfundsøkonomien kræver indblik i de kontraktuelle forhold mellem selskaber.

Høringsfrist

På side 40 nederst fremgår det: "*Høringsfristen er 4 uger.*". Det bør rettes til at høringsfristen er **minimum** 4 uger. Høringer der udsendes i ferieperioder bør have en høringsperiode længere end de 4 uger, ligesom det i visse tilfælde kan være en fordel at give en længere høringsfrist, hvor parterne har tid til at have en dialog om projektet.

Dispensation

På side 44 midt for fremgår det: "*Energistyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra reglerne i projektbekendtgørelsen. Dette kan eksempelvis være ved udviklings- og demonstrationsprojekter.*" Det bør tydeliggøres, at dispensationsmuligheden ikke udelukkende gælder udviklings- og demonstrationsprojekter. Dette skyldes, at der tidligere har været eksempler på, at bestemmelsen er blevet tolket indskrænkende.

Energistyrelsen, ens@ens.dk
Journalnummer 2021-7179
Att. Jesper Albér Madvig, jma@ens.dk

iEnergi Høringssvar vejledning til projektbekendtgørelsen

iEnergi takker for muligheden for at kommentere på Energistyrelsens høring. Vi skriver dette hørings-svar med blik for, at projektforslag for udlægning af fjernvarme, har en central rolle i konverteringen af de cirka 400.000 danske gaskunder til grøn varmforsyning. En opgave, der vil koste det danske samfund et tocifret milliardbeløb. Derfor er det uhyre vigtigt, at konverteringen sker ud fra et oplyst og teknologineutralt beslutningsgrundlag.

Relevante ekspertiser og interessenter skal inddrages

Tiltagende elektrificering af den danske varmesektor stiller nye krav til kommunernes vurdering af projektforslag, da den reviderede projektbkg. ændrer det alternativ til fjernvarme, som fjernvarme-selskabet skal opstille. Alternativet vil typisk være den individuelle varmepumpe, som ift. gas er en ny og eldrevne teknologi, der skal redegøres for i kommunens beslutningsgrundlag.

Det er iEnergi's erfaring, at kommuner desværre ikke indhenter den nødvendige ekspertise og ser bort fra input fra leverandører af opvarmningsalternativer til fjernvarme, med henvisning til, at de er kommercielle aktører og ikke eksperter. Men med et konkurrenceudsat varmemarked, jf. "Sønderborg dommen", kan både fjernvarmeselskaber og leverandører af individuel varmforsyning, retmæssigt betegnes som både kommercielle interessenter og eksperter i opvarmning. Heraf bør følge et forvaltningsretligt krav på at blive hørt. Vi opstiller nedenfor eksempler på, at det ikke sker.

Vi ser således et behov for, at Energistyrelsen over for kommunerne kommunikerer, at myndighederne har ansvar for at oplyse en sag tilstrækkeligt, inden der træffes afgørelse. Det er et grundlæggende princip i forvaltningsretten. Formålet med officialprincippet er at understøtte, at der træffes materielt lovlige og rigtige afgørelser. Officialprincippet hører derfor også til de såkaldte garantiforskrifter. Det vil sige, at hvis en sag er utilstrækkeligt oplyst, kan det betyde, at afgørelsen må tilside-sættes som ugyldig. Det kan også betyde, at sagen må genoptages, så de manglende undersøgelser af sagens fakta kan blive foretaget.

Af den grund – og af hensyn til sagsbehandlingen af projektforslagenes fremdrift – er det overordentligt vigtigt, at kommunerne bliver gjort opmærksom på vigtigheden af, at en projektafgørelse bliver truffet på et oplyst grundlag. Hvis ikke kommunerne sørger for sagens oplysning, er der en ganske betydelig risiko for, at afgørelsen vil skulle gå om, fordi den er ugyldig. Det vil skabe unødvendige

forsinkelser og koste unødige samfundsressourcer. Vejledningen til kommunerne, må derfor være med til at sikre, at kommunens afgørelse naturligvis bliver korrekt i første forsøg. Dette hjælper ændringen af vejledningen med til.

Afsnit 4.3 - Høring

iEnergi bakker op om, at det nu af vejledningen fremgår, at *”For projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmforsyningsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium, jf. projektbekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 10. Af denne grund anbefales det, at f.eks. interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Tekniq høres som berørt part om projektforslaget. [...] Forvaltningsloven er en minimumslov og er derfor ikke til hinder for, at der gennemføres partshøring i videre omfang”*.

Da der er tale om et grundlæggende forvaltningsretligt princip, mener iEnergi imidlertid, at ”anbefale” er for vagt. Det bør således fremgå utvetydigt af vejledningen, at kommunen altid – for projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmforsyningsnet, og hvor individuel forsyning anses for et relevant scenarium – bør høre relevante interesseorganisationer, for at sikre sagens oplysning så godt som muligt. iEnergi anbefaler derfor følgende ændring:

*”[...] For projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmforsyningsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium, jf. projektbekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 10. Af denne grund **skal kommunen sørge for**, at f.eks. interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Tekniq høres som berørt part om projektforslaget [...]”*

Afsnit 6.1 - Klage

Vejledningens afsnit 6.1 vedrører klage. Heraf fremgår følgende om parter i sagen:

Parterne i sagen er klageberettigede. Der henvises til partsbegrebet i forvaltningslovens forstand for en klassificering heraf. Med hensyn til afgørelser efter projektbekendtgørelsen vil kredsens af klageberettigede ofte være:

- projektansøger,
- berørte forsyningsselskaber og kommuner, og
- grundejere, der skal afgive areal eller have pålagt servitut.

iEnergi finder ovenstående beskrivelse af ”parter” alt for snæver. Især henset til, at det er iEnergi’s opfattelse, at Vejledningen bliver anvendt ganske tekstnært ude i de enkelte kommuner.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at selvom en part ikke indgår som en af de i projektbekendtgørelsen nævnte høringsparter, kan der efter forvaltningsloven i den konkrete sag være andre berørte parter, som kommunen bør høre for at få sagen tilstrækkeligt belyst, jf. også de ovenstående bemærkninger vedr. officialprincippet.

Herudover er det iEnergi’s opfattelse, at det ikke kan udelukkes, at der kan være parter (ud over de ovenfor nævnte klageberettigede), som en kommune ligeledes bør give klageadgang, jf. partsbegrebet. Det kunne fx være et lokalt varmpumpefirma, der måske ovenikøbet anvendes som sammenligningsgrundlag i selve projektansøgningen. I en sådan situation bør en kommune overveje, om virksomheden har en væsentlig og individuel interesse. Og det bør beskrives mere eksplicit i vejledningen.

iEnergi foreslår, at der som minimum indføres følgende i afsnit 6.1:

”Såfremt en virksomhed leverer en løsning, der anvendes som sammenligningsgrundlag i projektansøgningen, skal kommunen overveje virksomhedens partsstatus og dermed klageberettigelse, jf. forvaltningsretlige principper om hvorvidt en part har individuel og væsentlig interesse i sagens udfald.”

Tilskyndelse til neutralitet

iEnergi mener, at ovenstående forslag til ændringer er centrale, for at sikre en veloplyst, samfundsøkonomisk forsvarlig grøn omstilling af den danske varmeforsyning. Vi ser desværre en u hensigtsmæssig opgavehåndtering i nogle kommuner, der ikke agerer som neutral myndighed i forbindelse med varmeplanlægning og høringer om projektforslag, hvorfor en tilskyndelse til netop dette, er nødvendig både ift. proces og mål.

Nedenstående er konkrete eksempler fra de seneste måneder, hvor kommuner ikke agerer neutralt. Første er en reaktion på indsendt høringssvar fra en varmepumpeleverandør:

”Til VIRKSOMHED

Efter nærmere gennemgang af baggrund for høringssvaret, er det blevet vurderet af kommunens jurister, at VIRKSOMHED ikke er høringsberettiget jævnfør projektbekendtgørelsens §17 (Bekendtgørelse nr. 1794 af 2. december 2020, gældende bekendtgørelse ved ansøgningstidspunkt).

VIRKSOMHED sælger varmepumper på abonnement i konkurrence med andre varmepumpeleverandører og er dermed på et konkurrenceudsat marked. Derved indgår VIRKSOMHED ikke i de høringsberettigede jf. projektbekendtgørelsen.

Høringssvaret vil derfor ikke blive videre behandlet i forbindelse med projektkendelsesprocessen for projektforslaget af Fjernvarmeforsyning af (...)”

En anden kommune udtaler herunder, at man i forbindelse med nedsættelse af en følgegruppe til varmeplanlægningen kan se bort fra konkurrencelovgivningen:

”Ved den strategiske varmeplanlægning, skal de forskellige kollektive varmeforsyningsmuligheder oplyst i Varmeforsyningslovens § 2 vurderes. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse anvende de rådgivere [her følgegruppen], som kommunen vurderer, er nødvendige for at sikre, at den strategiske varmeplan kan opfylde kriteriet om ”samfundsøkonomisk mest fordelagtige”, ved endelige projektkendelser.

Der er således tale om en saglig skøns mæssig vurdering fastsat med hjemmel i ovenstående bekendtgørelse, som danner grundlag for den strategiske varmeplan.

Kommunernes pligt til at foretage varmeplanlægning ud fra ovenstående kriterie, vil med denne særlovgivning have forrang for konkurrencelovgivningen.” Kommunen fravalgte derfor at inddrage en leverandør af varmepumpeteknologi i følgegruppen, mens andre teknologier inkl. fjernvarme var repræsenteret.

Tredje og sidste eksempel er fra en kommune, der inkluderer tilslutningsbidrag i salgsprisen på byggegrunde jf. følgende paragraf i salgsvilkår:

”5. Inkluderet i købesummen

I købesummen er der for den enkelte byggegrund indeholdt tilslutningsbidrag til kloak, el, vand og fjernvarme.

Der gives ikke afslag i købesummen / refusion, såfremt køber vælger anden varmforsyning end fjernvarme.”

Eksemplerne er fra alle dele af landet og er efter iEnergi's opfattelse eksempler på et myndighedsarbejde, der er i uoverensstemmelse med forvaltningslovens paragraffer og principper, med risiko for at kunne resultere i ugyldige afgørelser og deraf unødvendige forsinkelser, eller unødigt store samfundsøkonomiske omkostninger ved gennemførelse af utilstrækkeligt oplyste projektforslag.

iEnergi finder denne vejledning meget central for en effektiv grøn omstilling af Danmark og står naturligtvis til rådighed for det videre arbejde, herunder en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen
Intelligent Energi

Morten Lund Kristensen

Helle Juhler-Verdoner

Energistyrelsen

KL's udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen

Hermed fremsendes KL's høringssvar til vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Generelle bemærkninger

KL vil først og fremmest kvittere for at Energistyrelsen nu har udarbejdet vejledningen, samt løbende har involveret de relevante parter undervejs. Kommunerne modtager mange projektforslag siden 1. januar 2021, og en god vejledning i samfundsøkonomiske analyser, samt en god vejledning i projektbekendtgørelse er med til at sætte rammerne for en god og effektiv behandling samt godkendelse af projektforslagene.

KL er ligeledes positive over, at Energistyrelsen i den nye vejledning, har taget højde for flere af de punkter som KL har peget på som problematiske.

KL er især tilfredse med, alle de eksempler Energistyrelsen har formået at tage med under de forskellige paragraffer.

Nedenfor følger tekstmære kommentar til de enkelte afsnit.

Kollektive varmemforsyningsanlæg 1.2.1

Det fremgår i dette afsnit, at projekter for kraftvarmeanlæg, herunder forbrændingsanlæg for affald, træ, halm m.v., med en eleffekt på over 25 MW ikke er omfattet af projektbekendtgørelsen, men skal dog tillige godkendes efter varmemforsyningslovens regler, hvad angår varmemforsyningsdelen af projektet. Hvad betyder "tillige godkendes"? Kan I komme med et eksempel og henvise til paragraffen i varmemforsyningsloven.

Projekter der er omfattet af godkendelsesordningen 1.3.1

I sidste afsnit under dette punkt fremgår det, at f et nyt projektforslag ikke skal godkendes, såfremt der er tale om ændringer, der er muliggjort af ændringer i forsyningslovgivningen, eksempelvis i varme-, el- eller naturgasforsyningslovene. Kommunalbestyrelsen bør i sådanne situationer sørge for at opdatere projektgodkendelsen, således at tilladelsen for anlægget og produktionen på anlægget afspejler de gældende regler. KL mener, at det kunne være formålstjenligt med en mere uddybende forklaring eller et eksempel på hvordan man skal opdatere en projektgodkendelse.

Vedligeholdelse- og reparationsarbejde 1.3.2

KL vil meget gerne have defineret hvad et "delområde i nettet" er, da dette ikke fremgår tydeligt. Måske den kan findes i energieffektivitetsdirektivets artikel 2, nr. 44, men det bør også fremgå i denne vejledning. Det er vigtigt,

Dato: 8. juni 2021

Sags ID: SAG-2021-02865
Dok. ID: 3094543

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

da det er Kommunalbestyrelsen der skal afgøre i tvivlstilfælde, om et vedligeholdelses- og reparationsarbejde i væsentlig grad indebærer en forbedring af et anlægs drifts- og energiøkonomi eller levetid, og hvorvidt der er tale om vedligehold eller renovering af en selvstændig enhed.

KL går ud fra at der skal indsendes noget dokumentation til kommunen når der laves vedligehold eller renoveringsarbejder og i så fald hvilken dokumentation kan kommunerne forlanges at der indsendes? Hvis der foretages et renoveringsarbejde på en ledning, så er det ofte fordi de er udtjente og de skal skiftes ud med nye stykker. Det må anses som en væsentlig forbedring af drift- og energiøkonomi og/eller dens levetid, da omkostningerne overstiger 50 % af investeringsomkostninger for en ny lignende enhed, som der står i § 3, stk. 2 i projektbekendtgørelsen. Hvordan kan kommunalbestyrelsen afgøre hvorvidt der skal udarbejdes et projektforslag i overstående tilfælde/tvivlstilfælde?

Projektbekendtgørelsens § 6 – Det samfundsøkonomiske krav 3.1

Her vil KL igen gøre opmærksom på et lidt modsigende ordvalg, der kan føre til forvirring. Det er ikke muligt at analysen skal udarbejdes i overensstemmelse med Energistyrelsens vejledning og at man kan fravælge den. Men hvis man fravælger den, hvem skal så bestemme om den er af tilsvarende karakter?

KL vil gerne have opstillet et eksempel om hvordan EU-tilskud eller andre udenlandske tilskud, som ændrer den danske samfundsøkonomi positivt, indgå i den samfundsøkonomiske beregning? KL går ud fra at dette ikke skal indgå i skatteforvridningstabet?

Det fremgår i dette afsnit, at projektansøger i den samfundsøkonomiske analyse skal anvende energistyrelsens seneste samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger, dvs. dem der gælder "på afgørelsestidspunktet". Er dette korrekt eller bør der evt. stå "ansøgningstidspunktet", jfr. afsnit 4.1.9.

KL mener godt, at der kan stå lidt mere i vejledningen om krav om miljøvurdering af projekter efter projektbekendtgørelsen. Da projektforslagene både er en plan og et konkret projekt, kan der nogle gange opstå tvivl om, der skal foretages en miljøvurdering ifm. behandling af projektforslaget

Forsyning uden for forsyningsområdet via stikledning

Kommunen skal ikke godkende forsyning af ejendomme via stikledning udenfor det kollektive varmforsyningsområde, men bør forsyningsselskabet ikke informere kommunen om ændringen? Det kan være svært for kommunen at have overblik over, hvilke ejendomme, der forsynes med kollektiv varmforsyning, hvis ikke de modtager information om ejendomme, der forsynes via stikledninger udenfor området. Hvordan bliver denne ændring registreret i Plandata.dk?

Kompensation ved områdekonvertering 3.2.2

KL vil gøre opmærksom på en evt. fejl vedr. årstal, der kan have betydning kompensationskravet omfatter alene projektforslag, der er indsendt til

Dato: 8. juni 2021

Sags ID: SAG-2021-02865
Dok. ID: 3094543

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 5

kommunalbestyrelsen før 31. december 2021. Mener Energistyrelsen ikke i stedet 31. december 2020?

Projektbekendtgørelsens § 10 – forbudte brændsler 3.5

Må kommunalbestyrelsen godt godkende produkter, herunder bio-olier med et non-food certifikat?

I forhold til "projekter for blokvarmecentraler" ønskes der en definition af reserve kapacitet og spidsbelastningskapacitet, så kommunalbestyrelsen bedrer kan se om spidslastkapaciteten er regnet med i vurderingen af blokvarmeanlæggets anlæggets varmekapacitet, se s.26

Fastlæggelse af forsyningsområde og varmebehov 4.1.4.1

Det fremgår at *"Varmebehovet skal afstemmes med det konkrete forsyningsområde, og udviklingen i varmebehovet skal være den samme for projektforslaget og de øvrige undersøgte alternativer."* Mener I projektet eller referencen, der hvor der står projektforslaget?

Det fremgår på side 32, at hvis der foreligger planer for ændring i områdets bygningsmasse f.eks. ubebyggede grunde, områder udlagt til byggemodning, planer om fortætning, så skal den forventede varmebesparelse i den eksisterende bygningsmasse indregnes, ligesom forventningen til brugen af eventuelle supplerende varmekilder (eksempelvis brændeovne) skal indgå. Hvordan skal den forventede varmebesparelser og forventningen til brugen af supplerende varmekilder beregnet? Er der en metode hertil, samt tal i beregningsforudsætninger?

Det fremgår ligeledes på side 32, at projektforslag skal - såfremt der kan forventes en forskel mellem det dimensionerede og forventede varmebehov – indeholde en følsomhedsberegning af, hvordan situationen vil se ud med en forventet, lavere varmedækning af fjernvarme. Er dette det samme som en følsomhedsanalyse af tilslutningsgraden til fjernvarme i et projektforslag som udvider fjernvarmes forsyningsområde?

Fastlæggelse af tekniske anlæg 4.1.4.3

KL vil gerne have at Energistyrelsen uddybe nedenstående passage, da den er svært forståeligt. *"Der skal oplyses om produktionsanlæggets og ledningsnettets kapacitet og belastningsforhold i relation til de pågældende forsyningsområders maksimumforbrug samt eventuelle senere udvidelsesmuligheder i overensstemmelse med gældende forudsætninger for dimensionering m.v."*

Samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier 4.1.10

For projektforslag, der vedrører produktionsanlæg over 1 MW, er det tilstrækkelig at have kraftvarme med i sin reference, eller skal der være et yderligt scenarie med kraftvarme?

Projektbekendtgørelsens § 18 – Høring 4.3

Det fremgår af dette afsnit, at høringen skal være skriftlig og indeholde en så fyldestgørende beskrivelse af projektet, at de pågældende høringsparter kan kommentere det. Projektforslaget skal vedlægges. Betyder det at der udover at projektforslaget skal vedhæftes også skal være en skriftlig beskrivelse af projektet i f.eks. mailen/brevet?

Dato: 8. juni 2021

Sags ID: SAG-2021-02865
Dok. ID: 3094543

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

Dato: 8. juni 2021

Sags ID: SAG-2021-02865
Dok. ID: 3094543

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

KL vil gerne efterspørge et eksempel på, hvornår ejeren af en ejendom kan være høringsberettiget qua en individuel interesse uden samtidigt at skulle afgive areal eller pålægges servitut jf. § 18?

KL synes generelt, at det er positivt at Energistyrelsen har oplistet eksempler på mulige høringsberettigede i de forskellige projektyper, sådan som KL også har opfordret Energistyrelsen til. KL er også enige i at udover partshøringsbegrebet står det kommunerne frit for at høre hvem de vil i forbindelse med at de skal sørge for at projektforslaget er tilstrækkeligt oplyst til at de kan træffe en afgørelse. Dog skriver energistyrelsen på s. 40 i samme afsnit at *"Kommunalbestyrelsen kan tilsvarende høre andre parter"* og *"For projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmforsyningsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium, jf. projektbekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 10. Af denne grund anbefales det, at f.eks. interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Teknik høres som berørt part om projektforslaget."* KL mener, at selvom dette er en vejledning, så udvider Energistyrelsen partsbegrebet i forvaltningslovens forstand med denne sætning, hvilket ikke er deres opgave, men Energiklagenævnet, såfremt Varmepumpeindustrien og Teknik opfylder kriterierne hertil. KL vil derfor opfordre Energistyrelsen til at fjerne den sætning, hvor de pege direkte på to aktører der ikke i lovens forstand er parter.

Det fremgår, at projektet *bør* i sin helhed være offentligt fremlagt på kommunens høringsportal eller tilsvarende. Høringsfristen er 4 uger. Skal det fortolkes således, at der ikke er krav om offentliggørelse af projektforslaget, så denne anbefaling blot tolkes som *"god forvaltningsskik"*? Hvis projektforslaget bliver offentlig fremlagt, betyder det også, at andre end projektets berørte parter - der ikke har en individuel interesse - kan komme med høringssvar. Da der er krav om, at indkomne høringssvar skal behandles og besvares, kan det i nogle projekter blive en stor administrativ opgave. Er en høringsfrist på 4 uger ift. en offentlig høring fastlagt nogen steder?

Projektbekendtgørelsens § 19 – Energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering 4.4.

Skal der ved projektgodkendelsen kun lægges vægt på resultatet af den samfundsøkonomiske analyse eller omfatter en samlet vurdering af energimæssige, samfundsøkonomiske og miljømæssige forhold også miljøudledninger for de forskellige scenarier?

Projektbekendtgørelens § 24 – Klage 6.1

Hvis en klage ikke er blevet tillagt opsættende virkning, og projektansøger vælger at påbegynde anlægsarbejdet under en verserende sag, sker dette på egen risiko. Hvis nu denne sag tapes, skal der så ske en fornyet behandling og hvis der ikke er positiv samfundsøkonomi, hvad sker der så? Skal det nye anlæg tages ned?

Med venlig hilsen

Maja Clemmensen
Specialkonsulent

NOTAT

KL's Center for Klima og Erhverv

Dato: 8. juni 2021

Sags ID: SAG-2021-02865
Dok. ID: 3094543

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Jesper Madvig (jma@ens.dk)
Fra: Janni Skov Larsen (E14L@kk.dk)
Titel: Københavns Kommunes høringssvar til ny vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS journalnr. 2021-7179)
Sendt: 11-06-2021 12:43

Til Energistyrelsen

Københavns Kommune har modtaget høring af ny vejledning til Projektbekendtgørelsen.

Københavns Kommune (KK) vil gerne takke for en detaljeret og grundig vejledning.

Vi har følgende kommentarer og spørgsmål til udkastet:

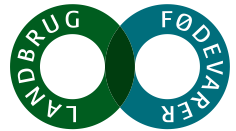
- Vi oplever ofte, at projektansøgere vil i gang med etablering af projektet inden der er givet godkendelse hertil. KK så gerne, at en stillingtagen til dette indgik i vejledningen.
- Afsnit 1.2.1 og 1.2.3, KK så gerne, at det blev tydeliggjort hvornår noget er individuel forsyning samt hvornår disse skal projektgodkendes, særligt i relation til blokvarmecentraler og ikke mindst muligheden for at ophæve aftagepligten. Hvis det, at et område er udlagt til fjernvarmeområde i en gammel varmeplan betyder, at et individuelt forsyningsanlæg skal godkendes må dette gerne fremgå.
- 3. bulletpoint på side 8 om kraftvarmeanlæg med en el-effekt over 0,25 MW. Punktet skaber forvirring i forhold til formuleringen i varmeforsyningslovens § 2 og vejledningen side 23. Såfremt kommunalbestyrelsen skal godkende kraftvarmeanlæg med en el-effekt over 0,25 MW skal dette fremgå både af lovgivning og vejledning.
- Side 20 om konverteringsprojekter – KK forstår teksten således, at hvis et område ved en projektgodkendelse udlægges til individuel forsyning (ikke naturgas), så skal der efterfølgende ikke laves projektgodkendelser af projekterne i det område. Ligeegyldig størrelse. I KK kommer enkelte bygninger nemt over de 0,25 MW og det er derfor relevant om individuel forsyning af disse skal godkendes særskilt i et område udlagt til individuelt forsyning.
- Afsnit 3.10. Det fremgår, at hvis et nybyggeri samfundsøkonomisk kan dokumentere, at det er mere fordelagtigt at opdele det interne net i mindre enheder (under 0,25 MW) vil projektet ikke være en blokvarmecentral. KK vurderer, at dette kan komplicere både kommunens vejledning og projektejers ansøgning unødigt i forhold til nuværende praksis, hvor udgangspunktet er definitionen i bekendtgørelsen. Det bringer desuden endnu et usikkerhedslag ind i de foregående projektgodkendelser af forsyningsområder.
- For blokvarmeprojekter omfattet af § 15 stk. 1 beder KK Energistyrelsen om at overveje om krav om samfundsøkonomisk analyse er nødvendigt, da kommunen kun kan godkende projektet hvis det forsynes med fjernvarme. Beregning af samfundsøkonomi er omkostningstung for ansøger og har ingen reel betydning for denne type projekter.
- § 15 stk. 3 – KK så gerne det var muligt delvist at ophæve aftagepligten for at gøre det nemmere for bygninger at have mindre supplerende anlæg med overskudsvarme eller vedvarende energi. Det fremgår ikke som en mulighed i vejledningen. Energistyrelsen må gerne tydeliggøre om dette er eller ikke er mulighed der indgår i denne §.
- Afsnit 4.3, det fremgår allersidst i afsnittet, at "Projektet bør i sin helhed være offentligt fremlagt på kommunens høringsportal eller tilsvarende. Høringsfristen er 4 uger" Hvis Energistyrelsen ønsker offentlige høringer af projektforslag burde dette fremgå af bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Janni Skov Larsen
Miljøsagsbehandler
Virksomheder og Byliv

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13, 1. sal/ 1034
Postboks 380
2300 København S

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ens@ens.dk
jma@ens.dk

Høring over udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen

Landbrug & Fødevarer har modtaget ovennævnte i høring den 17. maj 2021 (j. nr. 2021-7179). Vi har følgende kommentarer:

På side 8 omtales skift af brændsel på et produktionsanlæg. Det skal godkendes af kommunen. Vi skal i den forbindelse opfordre til, at det specifikt nævnes, at der ved godkendelse af nye produktionsanlæg er mulighed for, at kommunen kan godkende flere brændsler til samme anlæg.

I forhold til vedligeholdelses- og reparationsarbejde, som omtales på side 9, er vi tilfredse med, at der er lavet en række præciseringer, blandt andet i forhold til projektgodkendelse ved netop disse arbejder.

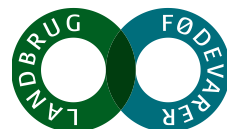
I afsnit 3.4.1 på side 22 finder vi teksten uklar med hensyn til, hvem der reelt kan tilsluttes en transmissionsledning, der ligger uden for det planlagte fjernvarmeområde. Dette bør præciseres.

På side 24, 34, 41 og 42 omtales 1.500 kr.-reglen for nye biomasseanlæg. Landbrug & Fødevarer mener, at reglen nu er overflødig og bør fjernes allerede fra i år.

Sænkningen af elvarmeafgiften har betydet, at kollektive varmepumper i næsten alle tilfælde vil være et førstevalg til grundlastproduktion blandt fjernvarmeselskaberne, da de er selskabsøkonomisk mest rentable. Derfor vil en ophævelse af 1.500 kr.-reglen ikke betyde en væsentlig stigning i antallet af biomasseanlæg.

Samtidig er en større og større andel af biomassen nu underlagt regler om bæredygtighed, hvilket er med til at sikre valg af den rette biomasse i forhold til en grøn omstilling.

På side 38 ff. omtales høringsprocedurer. Landbrug & Fødevarer finder det relevant, at repræsentanter fra forbrugerne og berørte virksomheder inddrages i en høring ved de angivne procedurer, herunder høring af berørte virksomheder i forbindelse med udnyttelse af overskudsvarme. Vi stiller os dog uforstående over for, at Varmepumpeindustrien og Teknik konkret nævnes som de eneste to organisationer. Det virker ulogisk, også set i lyset af varmepumpeinteresser. Vi foreslår derfor, at ingen organisationer specifikt nævnes.

Landbrug & Fødevarer vil gerne forbeholde sig muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, hvis vi finder anledning til dette.

Med venlig hilsen

Jens Astrup Madsen
Energichef

Klima & Energi
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

D +45 3339 4222
M +45 2724 5722
E ja@lf.dk

Thomas Holst
Chefkonsulent

EU & Frø
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

+45 3339 4691
+45 2076 2061
thl@lf.dk

Til Energistyrelsen
Center for Forsyning
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Att.: Jesper Albér Madvig

Fremsendes per e-mail til ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk

J-nr. 2020 - 7179

Skørping, den 11. juni 2021

Vedr.: Høringssvar til udkast til vejledning i projektbekendtgørelsen

Nærværende høringssvar er i store træk struktureret efter det fremsendte høringsudkast og dets overskrifter. Desuden er der tilføjet svar, der ikke entydigt relaterer sig til et enkelt afsnit.

PlanEnergi anerkender det grundige arbejde, som er udført i forbindelse med den gennemgribende opdatering af vejledningen til projektbekendtgørelsen med både indarbejdelse af vejledningen fra 2005, senest revideret i 2007, og vejledningen fra 2013. Denne nye vejledning vil være en god hjælp i de kommende års arbejde med at omstille varmforsyningen i Danmark, og dermed til indfrielse af målet om CO₂-neutral el- og varmforsyning i 2030 for at kunne opfylde klimamålet om 70 % CO₂e-reduktion i 2030.

1.1 Høringssvar på konkrete formuleringer

Afsnit 1.2.2 og afsnit 3.10 – Blokvarmecentraler

I afsnit 3.10 står:

"Forpligtelsen efter projektbekendtgørelsen til at tilslutte sig fjernvarmforsyningen gælder også, når blokvarmecentralen ikke er etableret endnu. Det er nok, at der er tale om et stort byggeri, som ville kræve et anlæg med en kapacitet over 0,25 MW til at forsyne dette. Hvis byggeriet består af flere bygninger, skal det desuden vurderes, om det er samfundsøkonomisk mest fornuftigt, at bygningerne aftager varme fra samme vandbårne system. Hvis en eller flere boligblokke forsynes af uafhængige interne net, der hver især er under 0,25 MW, vil de ikke være blokvarmecentraler og dermed ikke være omfattet af forpligtelsen til at blive forsynet med fjernvarme."

Der har tidligere været en praksis og tolkning af bekendtgørelsen med, at et område bestående af fx 6 ens boligblokke i en ejerfor-

Grethe Hjortbak
M: +45 2337 6013
E: gfh@planenergi.dk

Niels From
M: +45 2064 6084
E: nf@planenergi.dk

Max Gunnar Ansas Guddat
M: +45 2386 2482
E: mgag@planenergi.dk

Anders M. Odgaard
M: +45 2094 3525
E: amo@planenergi.dk

NORDJYLLAND
Jyllandsgade 1
DK-9520 Skørping

MIDTJYLLAND
Vestergade 48 H, 2. sal
DK-8000 Aarhus C

SJÆLLAND
A.C. Meyers Vænge 15
DK-2450 København SV

Tel. +45 9682 0400
Fax +45 9839 2498

www.planenergi.dk
planenergi@planenergi.dk

CVR: 7403 8212

ening blev betragtet samlet, uagtet om der er tale om ét sammenhængende net, for at undgå at der blev spekuleret i at lave små net, for at omgå kravene i projektbekendtgørelsen.

Det er uklart om ovenstående formuleringen ændrer den tolkning, hvilket bør præciseres. Ellers risikeres samfundsøkonomisk u hensigtsmæssig forsyning af boligblokke, hvis de enkeltvis kan omgå 0,25 MW tærsklen ved brug af en "salamimetode".

Det bør endvidere fremgå meget klart om fx et etagebyggeri, hvor hver lejlighed/opgang er opvarmet med egne varmepumper, er opfattet af reglerne om blokvarmecentraler eller ej, og om der skal regnes på, om det er samfundsøkonomisk mere fornuftigt, at de er forbudne, inden det kan afgøres, om de er at betragte som blokvarmecentral.

Der henvises i afsnit 1.2.2 til afsnit 3.4, der omhandler transmissionsnet, mens afsnit 3.10 omhandler blokvarmecentraler, hvilket antages at være en fejlhenvisning.

Afsnit 4.1.4.2 Større sammenhængende fjernvarmenet

Udkastet svarer ikke på det grundlæggende spørgsmål om, hvorvidt der skal gennemføres modellering af hele det samlede system for mindre projekter (marginale projekter). Forholdet er ved flere lejligheder problematiseret overfor Energistyrelsen.

Der savnes også en vejledning i, hvorledes ikke-kraftvarme-projekter, sammenholdes med et kraftvarmealternativ i det sammenhængende net, hvor der kan være stor forskel på anlægsstørrelser, fx hvilket kraftvarmealternativ en 10 MW varmepumpe, placeret i et underliggende distributionsnet, skal sammenlignes med.

Udkastet lægger op til, at der udarbejdes en varmeplan, som der kan tages udgangspunkt i og, som opdateres når forudsætningerne ændres. Hvilket umiddelbart kunne være et godt grundlag for beregningerne, men der savnes i vejledningen, hvordan beregninger skal forholde sig, hvis der ikke findes en varmeplan eller den ikke er opdateret. Det vil ligeledes være fordelagtigt, hvis det af vejledningen fremgik om en varmeplan, kan fungere som plangrundlag, selv om elementerne i planen ikke er godkendt ved projektforslag. Dette skal ses i lyset af, at varmeplaner siden indførslen af projektregiet i år 2000 kun kan anses som politiske planer, altså hensigtserklæringer uden lovhjemmel og dermed uden retsvirkning, hvilket også er beskrevet flere steder i vejledningen. Det kan således ses som problematisk at benytte ikke-bindende planer, som forudsætningsgrundlag for fremtidige udviklinger, i stedet for godkendte projektforslag. Der kan ligeledes opstå problematikker om hvorvidt varmeplanerne bygger på et realistisk grundlag, hvis de fx ikke skal udarbejdes ud fra konkrete beregningsforudsætninger, og der kan opstå diskussioner om de baserer sig på de rigtige forudsætninger om fx minimumslast og affaldsmængder. Samt hvorvidt de er tilstrækkeligt opdateret – altså om de har en udløbsdato ift. forudsætninger. Dette kunne eventuelt løses hvis de skulle godkendes af fx Energistyrelsen.

Det savnes således, at det tydeligt fremgår af vejledningen, at det fx ved mindre projekter (marginale projekter) kan regnes på baggrund af fx godkendt forudsætningsark eller varmeplan for det pågældende net, mens der for større projekter fx ny større varmeproduktionskapacitet eller meget stor konvertering skal regnes specifikt på hele det sammenhængende net.

Afsnit 4.1.4.4 Kapacitet, energiform og -forbrug, forsyningssikkerhed mv.

I afsnit 4.1.4.4 står:

"Endelig skal projektforslaget indeholde tekniske specifikationer for dimensionering, materialevalg, konstruktionsprincipper og eventuel tilslutning til andre anlæg. Disse specifikationer kan eventuelt være henvisninger til generelle principper, der anvendes ved projekteringen."

Det virker meget omstændigt ud fra et proportionalitetshensyn at skulle redegøre for materialevalg, og der mangler en klare definition af materialevalg, og om det gælder alle scenarier. Vejledningen bør i så fald udbygges med eksempler på, hvilke materialevalg der påtænkes at indgå – hvis dette fastholdes kan det overvejes om Teknologikatalogerne kan benyttes til fastlæggelse og løbende ajourføring af disse generelle principper. Den endelige projektering sker først efter projektgodkendelse, da dette er tidskrævende og omkostningstungt, og forudsætningerne hertil nemt kan ændre sig, hvis sagsbehandlingen trækker ud, eller godkendelsen påklages til Energiklagenævnet.

Afsnit 4.1.5 Tidsplan for etablering

I afsnit 4.1.5 står:

"Projektforslaget skal så detaljeret som muligt redegøre for etableringsplanen. Der kan være tale om etapeopdelte projekter, f.eks. renoveringsprojekter. Tidsplanen kan med fordel godtgøre, at projektets idriftsættelsestidspunkt er det mest optimale og i overensstemmelse med følsomhedsberegningen herfor, jf. projektbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 9."

I projektbekendtgørelsen står der:

"Energi- og miljømæssige vurderinger samt samfunds- og selskabsøkonomiske vurderinger. Vurderingerne skal indeholde følsomhedsanalyser af konsekvenserne af de centrale parametre, herunder idriftsættelsestidspunkt, investeringsomkostninger og el- og brændselspriser m.v."

I bekendtgørelsen anvendes "skal" mens vejledningen anvender "kan med fordel". Det gør det uklart, hvordan bekendtgørelsen skal tolkes. Derudover beskriver vejledningen ikke, hvorledes kommunerne skal forholde sig, hvis det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt at udskyde idriftsættelsestidspunktet, mens det forbruger- og selskabsøkonomisk er fornuftigt at idriftsætte anlægget hurtigst muligt.

Afsnit 4.1.15 Mulighed for krav om faseopdeling

Det anbefales, at afsnittet omformuleres, da hensigten med afsnittet ikke fremgår af nuværende udkast.

Afsnit 4.3 Høring

Bekendtgørelsen blev efter høringsrunden ændret således, at feltet af høringsberettigede blev indskrænket. Det må formodes, at begrundelsen for det stadig er gældende, da man ellers må formode, at det var medtaget i den seneste revision af projektbekendtgørelsen.

Hvis udvidelsen af høringskredsen fastholdes i vejledningen, må det anbefales at afsnitte udbygges betragteligt, da det giver anledning til mange uafklarede spørgsmål fx:

- Hvorfor det kun er interesseorganisationer vedr. varmepumper, der nævnes?
- Er varmemyndigheden ansvarlig for at have overblik over interesseorganisationer?
- Er interesseorganisationer klageberettigede?

- Hvordan skelner varmemyndigheden mellem kommercielle interesser og samfundsinteresser?

PlanEnergi anser det som meget uhensigtsmæssigt, hvis interesseorganisationer skal være høringsberettigede i konkrete projekter. Det er naturligvis hensigtsmæssigt at have interesseorganisationer som fx Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Varmepumpeindustrien, Tekniq eller IDA inddraget i høringer af overordnede rammevilkår som love, bekendtgørelser, vejledninger og forudsætninger – men ikke konkrete projekter. Der henvises tidligere i afsnit 4.3 til Ombudsmandsinstitutionen, og det er netop PlanEnergis opfattelse, at interesseorganisationer ikke kan være part i konkrete projekter, da en part jf. forvaltningsloven skal have en væsentlig, individuel og retlig interesse i sagen.

Det skal tillige nævnes, at ved konverteringsprojekter vil leverandører af individuelle varmepumper have en klar fordel ved at forhale et projekt tidsmæssigt, da forbrugerne i det pågældende område i den periode, sandsynligvis vil installere varmepumper i takt med, at deres naturgasfyr skal udskiftes. Det er med til at undergrave økonomien i fjernvarmeprojektet, som i forvejen er under pres. Denne uhensigtsmæssige tidsmæssige forskydning er kun blevet forstærket af tidspunktet for ikrafttrædelse samt sagsbehandlingstiderne i Bygningspuljen og Skrotningsordning hhv. Fjernvarmepuljen.

Det kan få den betydning, at fjernvarmeselskaberne vælger ikke at tilbyde fjernvarme i en række områder, hvilket efterlader forbrugerne med meget få valgmuligheder – og kan risikere at medfører samfundsøkonomisk uhensigtsmæssige varmeforsyning i nogle områder.

1.2 Generelle bemærkninger, evt. på tværs af afsnit

Dataadgang

Der lægges i vejledningen flere steder op til, at projektforslag for konverteringsprojekter beror på data fra gasselskabet. I afsnit 2.12 står der:

”Producenter og leverandører af lednings-bunden energi, herunder bl.a. forsyningsselskaber, samt varmeforbrugere er forpligtede til at give samtlige relevante oplysninger til kommunen, jf. varmeforsyningslovens § 4, stk. 3.”

Dog er gasselskabet ikke længere forpligtiget via projektbekendtgørelsen til at levere forbrugsdata i forbindelse med konverteringsprojekter. Er gasselskabet via varmeforsyningsloven forpligtiget til at udlevere data til kommunen, og må kommunen videregive data til fjernvarmeselskabet og evt. dets rådgiver?

Høringssvar til samfundsøkonomiske beregninger på energiområdet

PlanEnergi har ligeledes fremsendt høringssvar vedrørende vejledning i samfundsøkonomiske beregninger på energiområdet, som kan indeholde elementer, der ligeledes er relevante for vejledningen til projektbekendtgørelsen. Der henvises således til dette høringssvar, som også kan fremsendes, hvis dette ønskes.

PlanEnergi stiller sig til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

PlanEnergi

Grethe Hjortbak

Niels From

Max Gunnar Ansas Guddat

Anders Michael Odgaard

Energistyrelsen
Att.: Jesper Albér Madvig

Sendt pr. email: ens@ens.dk og jma@ens.dk

Dato:
Virum
11. juni.2021

Høring over udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (j.nr 2021 – 7179)

Cerius og Radius Elnet har modtaget Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen i høring. Vejledningen har til formål at bidrage til fortolkning og praktisk anvendelse af reglerne i projektbekendtgørelsen ved at uddybe og kommenterer projektbekendtgørelsens tekst. Den udsendte høringsudgave af vejledning er en revision af Energistyrelsens Vejledning til projektbekendtgørelsen fra 2007 og udgør en justering i forhold til de ændringer der har været i projektbekendtgørelsen siden og ikke ved den seneste ændring af projektbekendtgørelsen pr. 1. januar 2021.

Cerius/Radius afgiver med dette høringssvar kun få kommentarer til selve vejledningen. I stedet fokuserer høringssvaret på overordnede kommentarer, som vedrører hele lovgrundlaget for varmeplanlægningen og den proces der anvendes i den forbindelse. Cerius/Radius tilslutter sig i øvrigt Dansk Energis og iEnergis fælles høringssvar.

1. Indledning

Projektbekendtgørelsen er det centrale lovgivningsmæssige grundlag for planlægningen af varmeforsyning i Danmark. Reglerne i projektbekendtgørelsen udstedes af Energistyrelsen og omhandler rammerne for godkendelse af projekter for den kollektive varmeforsyningsanlæg – og følger i øvrigt af Varmeforsyningsloven.

Det er kommunerne i Danmark, som er myndighed på varmeområdet. Derfor er vejledningen i projektbekendtgørelsen primært et redskab til kommunerne i deres arbejde med varmeplanlægningen og godkendelsen af konkrete forslag. Vejledningen er dog også relevant for fjernvarmeselskaberne og deres rådgivere samt af øvrige interessenter på varmeområdet.

Vejledningen skal imidlertid ses i sammenhæng med lovgivningen på området og generelle kommentarer til varmeplanlægningen kan ikke afgrænses til selve vejledningen. Derfor udgør nedenstående kommentarer reelt også kommentarer til selve projektbekendtgørelsen, Varmeforsyningsloven samt til Vejledning i samfundsøkonomisk metode og Teknologikataloget, som til sammen udgør det centrale grundlag for varmeplanlægningen i Danmark.

2. Paradigmeskifte på varmeområdet

Den grønne omstilling og Folketingets målsætning om en 70% reduktion af CO₂-udledningerne i 2030 medfører en markant ændring af varmemforsyningen. Kul og gas udfases på kraftværkerne og samproduktion af el og varme falder markant og får fjernvarme til at omstille til biomasse og i stigende grad også til el i form af elpatroner og store centrale varmepumper.

Varmer er gået fra at være et spildprodukt fra elproduktion, der kunne udnyttes effektivt til fjernvarme, til at være den centrale og bindende produktion på centrale og decentrale kraftværker. Omstillingen betyder også, at naturgas på sigt skal udfases til individuel opvarmning. Der er to oplagte alternativer: individuelle varmepumper eller fjernvarme. Alternativet, som fjernvarmen sammenlignes med, er således ikke længere naturgas men derimod individuel opvarmning baseret på el (varmepumper).

Cerius og Radius Elnet har gennem det seneste år oplevet en markant stigning i antallet af projektforslag, som søger at omstille naturgasforsynede område til fjernvarme. Vi modtager nu ca. 2-3 projektforslag i høringspr. måned, hvilket viser det paradigmeskifte, der er i gang på varmeområdet.

Udviklingen vækker bekymring

Det er positivt, at kommunerne tager ansvar for den grønne omstilling og søger at sikre en grøn varmemforsyning. Men udviklingen vækker alligevel bekymring, fordi der er alt for mange tvivlsomme projekter iblandt. Projekter med en meget usikker samfundsøkonomi og tvivlsomme miljømæssige fordele.

Cerius og Radius Elnet oplever således en række projektforslag, der er baseret på tvivlsomme forudsætninger samt en kreativ anvendelse af såvel projektbekendtgørelse og vejledning samt den samfundsøkonomiske metode og de tilhørende forudsætninger. Projekternes forudsætninger og analyserne virker til at være stærkt påvirket af de ønskede konklusioner om bl.a. samfundsøkonomisk rentabilitet.

Der er ofte tale om (store og) risikofyldte projekter, der fastlåser varmemforsyningen i årtier. Beslutningsgrundlaget undlader ofte at tage stilling til varmemforbrugernes risiko. Særligt med ophævelsen af tilslutningspligten udgør udbygningen af fjernvarmen en risiko for fejlslagne investeringer. Kommunerne kan ende med at godkende projekter, der reelt ikke har hjemmel til at godkende, når de ikke er samfundsøkonomisk rentable. Samfundet er taberen fordi der anlægges projekter, som ikke er det bedste samfundsøkonomiske alternativ.

Intentionerne i både varmemforsyningsloven og projektbekendtgørelsen er fornuftige, men når man alligevel ende med uønskede resultater, så skal det ses i sammenhæng med ansvarsfordelingen og de interesser, som de centrale aktører har på området. Der virker til at være store sammenfaldende interesser for både fjernvarmeselskaber, kommuner og rådgivere i forhold til at vælge fjernvarmeløsninger frem for andre løsninger. Alle parter har legitime interesser. Fjernvarmeselskaberne har en interesse i at udbrede fjernvarme mest muligt, kommunerne har en interesse i at virke

beslutningskompetente og aktive i klimakampen, mens rådgiverne profiterer af også at rådgive i forbindelse med udførelsen af selve projektet.

Kommunerne er myndighed på området, og har ansvaret for at godkende forslag som lever op til kravene. Men samtidig er det ofte kommunerne der direkte eller indirekte ejer de fjernvarmeselskaber, som foreslår løsninger baseret på fjernvarme til kommunen.

Samtidig der en række grønne organisationer positivt på omstillingen til fjernvarme, da fjernvarme fortsat typisk anses som et attraktivt grønt valg, selvom den varme der produceres i Danmark er hængt op på mange forskellige brændsler herunder fossile og hertil kommer udfordringerne der knytter sig til biomasse. Der er en risiko for at parterne ubevidst viderefører løsninger, der tidligere var fornuftige uden at forholde sig kritisk til de ændrede forudsætninger.

Referencen er skiftet

Individuelle varmepumper anses i dag som det relevante forsyningsalternativ til fjernvarme. Det gælder både i forhold til nye og eksisterende boligområder. De individuelle varmepumper synes imidlertid ofte skævt repræsenteret i projektforslagene. Det gælder både selve varmepumperne, men også elnettets omkostninger.

For varmepumperne handler det om at anvende den korrekte dimensionering og de korrekte priser. Dette bør sikres gennem inddragelse af varmepumpebranchen og installatører. Men også om anvendelse af korrekte tekniske forudsætninger som virkningsgrader for varmepumper.

Elnettet forsyner elkunder med sikker og stabil forsyning og kan sagtens forsyne individuelle og centrale varmepumper uanset antal, størrelse eller placering. Elnettene er dog forskellige af mange tekniske og geografiske grunde, og kan i nogle tilfælde rumme det ekstra forbrug fra individuelle varmepumperne - men i andre tilfælde skal elnettet udbygges for at skabe tilstrækkelig.

Elnettets omkostninger ved forsyningen med individuelle varmepumper er dog typisk beskedne, idet de blot udgør ca. 5% af omkostningerne. Det er således typisk vigtigere at forudsætninger for varmepumpeteknologien er så retvisende som muligt. Forkerte eller urealistiske forudsætninger i fjernvarmes projektforslag for de individuelle varmepumper kan føre til at forslag med udvidelse af et fjernvarmeområde bliver sammenlignet på et forkert grundlag.

Elnettet er en effektiv energibærer

Fjernvarmens projektforslag omhandler i stigende grad store varmepumper til forsyning af nye områder. Dermed bliver det reelt et valg mellem en kollektiv eller en individuel varmeforsyning baseret på el.

Elnettet er en effektiv og konkurrencedygtig energibærer ift. varmforsyning. Energitabet er lavt, og elnettet ligger der i forvejen eller kan udbygges til også at kunne håndtere el til individuel opvarmning. Der er mange forhold, som taler for, at elnettet skal anvendes helt ud til husstandene og således tage langt hovedparten af omstillingen af gasforsyningen, hvor der ikke også er fjernvarme. I den forbindelse er det værd at bemærke, at den marginale omkostning til elnetudbygning til individuelle varmepumper er markant mindre end den gennemsnitlige omkostning pr. kWh.

3. Behov for reform af planlægningsgrundlag

Projektbekendtgørelsen har været det centrale planlægningsgrundlag for varmforsyningen siden 1980'erne. Den første projektbekendtgørelse stammer således tilbage fra 1982 (BEK nr 45 af 23/02/1982). Lovgrundlaget har tjent Danmark godt og har historisk resulteret i en fornuftig opdeling af varmforsyningen i Danmark med miljømæssige gevinster og realisering af stordriftsfordele til følge.

Men tiden er løbet fra det setup der er anvendt de sidste 40 år. Det har reelt haltet de sidste 10-15 år, hvor fjernvarmen og naturgasselskaberne har ligget i konstante konflikter om forståelsen og anvendelsen af grundlaget. Cerius/Radius mener på den baggrund, at tiden er inde til at se på mulighederne for at implementere et helt andet setup, end det der gælder i dag – eller alternativt som minimum gennemføre gennemgribende ændringer på grundlaget, der gælder i dag.

Dialog med interessenter

Det er relevant at se på hele det grundlag og den proces der anvendes og ligger til grund for ændringer i (den kollektive) varmforsyning, og overveje om der kan fastlægges et helt andet setup. Det bør dog fortsat være samfundsøkonomi som skal være omdrejningspunktet for varmeplanlægningen, men processen for planlægning bør gentænkes fra ny.

Cerius og Radius vil opfordre Energistyrelsen til at tage initiativ til at indkalde relevante aktører til en drøftelse af hvordan hele varmeplanlægningsgrundlaget og -processen inkl. ansvarsfordeling kunne sammenstykses og organiseres med henblik på at sikre en smidig og effektiv planlægning, der fører til robuste samfundsøkonomiske løsninger. Drøftelsen bør omfatte alle forhold og inkludere interessenter bredt (Energistyrelsen, KL, Evida, Dansk Fjernvarme og iEnergi m.fl.). Cerius/Radius tager meget gerne aktiv del i drøftelser og overvejelser.

Elnetselskabernes rolle

Cerius/Radius er tilfredse med, at vejledningen lægger op til, at den kommunale varmeplanlægning skal udføres i samarbejde med bl.a. elnetselskaber. Varmeplanlægningen er en vigtig opgave som er central i den grønne elektrificering af samfundet. Det er dog uklart for os, hvordan dette samarbejde skal foregå. Vejledningen specificerer ikke, om elnetselskabet blot skal være en høringspart, eller om elnettet også inddrages mere aktivt i beregninger og analyser, der kan danne grundlag for kommunens vurdering.

Cerius/Radius vil gerne samarbejde med kommunerne ifm. varmeplanlægningen. Men det er vigtigt, at samarbejdsformen konkretiseres og gøres mere klar i vejledningen. Elnetselskabernes inddragelse tidligt i processen er vigtig, da der kan drages nytte af vores kortsigtede og langsigtede overvejelser, planlægning, ekspertise og de mange mulige synergier med almindelige reinvesteringer i elnettet og med andre elektrificeringsteknologier bruges korrekt og tænkes ind i den samlede vurdering.

Konkrete forslag

Nedenfor er angivet konkrete bud på forhold som Cerius/Radius vil foreslå, at man forsøger at justere:

- Der mangler mere klare regler for anvendelse af Energistyrelsens forudsætninger. Forslagsstillerne har for store frihedsgrader til at vælge forudsætninger på centrale områder, som trækker resultatet i den ønskede retning.
- Der bør udpeges en uvildig part, som ikke er kommunerne, til at se på fjernvarmeselskabernes projektforslag, inden de modtages og behandles af kommunerne og inden de sendes i høring. Formålet skal være at sikre, at der anvendes mere realistiske forudsætninger for projektforslaget i overensstemmelsen med den samfundsøkonomiske metode og de tilhørende forudsætninger.
- Det er en vanskelig opgave for en kommune at præstere den nødvendige ekspertise på området, når der måske kun kommer 1 projektforslag hver andet år, og kommunerne bør have støtte til opgaven. Der kan også udarbejdes værktøjer til støtte for kommunerne i processen f.eks. standard-skemaer, der giver overblik over antagelser og resultater med angivelse af evt. afvigelser fra teknologikatalog, samfundsøkonomiske beregningspriser mv.
- Energistyrelsen bør spille en mere aktiv rolle over for kommunerne og oplyse om ansvar for at oplyse en sag tilstrækkeligt, inden der træffes afgørelse.
- Energistyrelsen bør fastlægge de præcise forudsætninger der skal bruges ift. individuelle varmepumper og den relevante reference.
- Varmepumpeindustrien og Teknik bør være officielle høringsparter ved alle projektforslag, hvor individuel opvarmning er en reference.

Kommunalbestyrelsen skal godkende det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt, men ofte fremlægges der ikke de bedste og mest realistiske alternativer til det aktuelle fjernvarmeprojekt. Det er helt centralt at få udtænkt en proces som sikrer at der opstilles en realistisk reference.

4. Afsluttede bemærkninger

Hvis den nugældende proces omkring varmeplanlægningen fastholdes, vil utilstrækkeligt oplyste projektforslag fortsat blive godkendt af kommunerne. Det vil

Side:
6/6

medføre en stor risiko for, at der bliver anlagt kollektive varmeløsninger, som ikke er den samfundsøkonomisk mest effektive løsning.

Vejledningen i projektbekendtgørelse er sammen med det øvrige lovgrundlag på varmeområdet central for en effektiv grøn omstilling. Cerius/Radius er optaget af, at omstillingen sker effektivt, og vores bemærkninger skal ses i lyset heraf. Cerius/Radius står til rådighed for en uddybning af bemærkningerne og for det videre arbejde.

Mvh

Mads Paabøl Jensen

Brevdato	08-06-2021
Afsender	Børge Outzen Schmidt (boerge.schmidt@rksk.dk)
Modtagere	Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Akttitel	21-014698 - Vedr. Høring over udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (J nr. 2021 - 7179)
Identifikationsnummer	2449068
Versionsnummer	1
Ansvarlig	Jesper Madvig
Vedlagte dokumenter	21-014698 - Vedr. Høring over udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (J nr. 2021 - 7179)
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	25. jun 2021

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Camilla Riser Myrvig (camilla.riser.myrvig@rksk.dk)
Fra: Børge Outzen Schmidt (boerge.schmidt@rksk.dk)
Titel: 21-014698 - Vedr. Høring over udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (J nr. 2021 - 7179)
Sendt: 08-06-2021 09:44

Hej,

Ringkøbing-Skjern kommune har en enkelt bemærkning til vejledningen:

3.2.2 KOMPENSATION VED OMRÅDEKONVERTERING (fejl i sidste sætning i første afsnit):

Kompensationskravet omfatter alene projektforslag, der er indsendt til kommunalbestyrelsen før 31. december 2021.

Forkert dato i vejledning, da der i BEK nr. 1792 af 27/12/2018 § 9 stk. 5 pkt. 3 står:

3) projektet modtages af kommunen til godkendelse efter den 31. december 2020.

De efterfølgende datoer i afsnittet i vejledningen henviser alle til 31. december 2020.

Ellers en fin vejledning. Vi ser frem til at den endelige version offentliggøres.

Venlig hilsen

Børge Schmidt

Planlægger

Land, By og Kultur

Plan og Vejanlæg

Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Telefon 99 74 13 95 (træffes bedst mandag, tirsdag, torsdag, fredag 8.15-12.15)

E-post boerge.schmidt@rksk.dk

Orientering om indsamling af personoplysninger.

I forbindelse med sagsbehandlingen opbevarer Ringkøbing-Skjern Kommune personoplysninger om dig.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14 skal vi give dig en række oplysninger, når vi modtager personoplysninger fra dig.

Land, By og Kultur skal i den forbindelse oplyse dig om følgende:

1. Vi er den dataansvarlige – hvordan kontakter du os?
2. Kontaktoplysninger på databeskyttelsesrådgiveren.
3. Formålene og retsgrundlaget for behandlingen af dine personoplysninger.
4. Kategorier af personoplysninger.
5. Modtagere eller kategorier af modtagere.
6. Hvor dine personoplysninger stammer fra.
7. Opbevaring af dine personoplysninger.
8. Retten til at trække samtykke tilbage.
9. Dine rettigheder
10. Klagemulighed til Datatilsynet

Her kan du se en nærmere uddybning i forhold til de oplysninger, vi skal give dig: rksk.dk/oplysningspligt-matrikler

Til Energistyrelsen

ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 11. juni 2021

Side 1/3

Journalnummer 2021-7179: Høring over udkast til vejledning i til projektbekendtgørelsen

Energistyrelsen har med brev dateret 17. maj 2021 fremsendt udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen i høring og anmodet om at modtage bemærkninger til udkastet senest den 11. juni 2021.

Udfasning af oliefyr og naturgas til boligopvarmning til fordel for fjernvarme, varmepumper og andre opvarmningsformer er vigtige forretningsområder for TEKNIQ Arbejdsgivernes medlemsvirksomheder. Vi har stor indsigt i området og de vilkår, virksomhederne arbejder under, og indgår gerne i det fortsatte samarbejde på området.

Vi bemærker, at udkastet alene er en vejledning til projektbekendtgørelsen, og ikke i sig selv har retlig virkning. Vores bemærkninger omfatter derfor ikke selve bestemmelserne i projektbekendtgørelsen.

Udkastet giver os anledning til følgende bemærkninger:

4.1.8 ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR FORBRUGERNE

Af afsnittet fremgår, at der i projektforslaget skal redegøres for projektets brugerøkonomiske forhold baseret på en brugerøkonomisk analyse, der viser den varmepris, forbrugerne skal betale, og hvordan den varierer mellem de undersøgte alternativer. Endvidere fremgår, at den brugerøkonomiske analyse bør inddrage f.eks. takststruktur og VVS-tilbud m.v., men at der ikke er konkrete rammer for, hvordan den brugerøkonomiske analyse skal udarbejdes.

TEKNIQ Arbejdsgiverne mener, at fraværet af konkrete rammer for den brugerøkonomiske analyse kan betyde, at identiske projekter kan vise forskellig brugerøkonomi afhængig af hvordan der er redegjort for brugerøkonomien i projektet. Derfor anbefaler TEKNIQ Arbejdsgiverne, at der i vejledningen opstilles entydige retningslinjer for hvordan brugerøkonomien beregnes. Det vil endvidere gøre det lettere for høringsparter at vurdere økonomien i det enkelte projekt, hvis der er en ensartet procedure fra projekt til projekt.

Desuden er TEKNIQ Arbejdsgiverne kritiske over for, at der lægges der op til at den brugerøkonomiske analyse inddrager bl.a. VVS-tilbud. Selvom TEKNIQ Arbejdsgiverne har forståelse for baggrunden for dette ønske, er vi forbeholdne over for brugen af tilbud som en kilde i projektforslag, i det omfang enkelte tilbud bruges til at generalisere installationspriserne for et helt område med mange forskellige bygningstyper og energiforbrug. Vi ser med mellemrum eksempler på forslag til fjernvarmeprojekter, hvor de anvendte forudsætninger ikke umiddelbart har udspring i reelle tilbud, og i nogle tilfælde ligger langt fra virkeligheden. Det indebærer en risiko for at projektforslag godkendes på et fejlagtigt grundlag, og at økonomien i fjernvarmeprojektet for den enkelte bygningsejer ikke er retvisende.

TEKNIQ Arbejdsgiverne anbefaler, at der i stedet for at anvende tilbud, anvendes generiske data som kilde i den brugerøkonomiske analyse. Generiske data om priser på varmepumper kan oplagt baseres på de oplysninger om priser, som Energi styrelsen indhenter i forbindelse med udbetalingsanmodninger fra Bygningspuljen. De data omfatter alle typer og størrelser af bygninger i alle landets kommuner, og dermed er det muligt at give et meget præcist billede af faktisk afholdte omkostninger ved installation af varmepumper i området. Dermed er det også muligt at basere de brugerøkonomiske beregninger på et betydeligt mere solidt grundlag end indhentningen af relativt få tilbud, som ellers vil være situationen. Samtidig kan man undgå en efterfølgende diskussion af validiteten af de indhentede tilbud.

Vælger man desuagtet at fastholde krav om bindende tilbud foreslår vi følgende tilpasninger i vejledningen:

1. At man lægger sig fast på hvor mange tilbud der skal indhentes i de enkelte projektforslag for at undgå risiko for at enkelte meget dyre eller billige tilbud forvrider billedet.
2. Krav om at tilbud på varmepumper skal udarbejdes af VE-godkendte virksomheder for at sikre, at tilbudsgiverne er specialiseret inden for varmepumper og dermed har de bedste forudsætninger for at udarbejde konkurrencedygtige tilbud.
3. De indhentede tilbud bør vedlægges projektforslaget, så det er muligt for høringsparterne at efterprøve beregningerne og sikre, at beregningerne er repræsentative.

4.3 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 18 – HØRING

I afsnittet angives der en ikke udtømmende liste over høringsberettigede ved projektforslag. Tidligere har særligt Evida som høringspart spillet en central rolle igennem høringsprocessen at sikre en grundig 3. partskontrol af projektforslag med henblik på at skabe det bedst tænkelige beslutningsgrundlag for kommunerne. Det er imidlertid TEKNIQ Arbejdsgivernes indtryk, at Evida i mindre omfang

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 11. juni 2021

Side 2/3

end tidligere gransker fjernvarmens projektforslag. Dermed er en væsentlig kontrol af projektforslagene faldet bort.

TEKNIQ Arbejdsgiverne er bekymrede for, om de øvrige nævnte høringsparter har ressourcerne til at foretage en grundig granskning og dermed til at opdage evt. unøjagtigheder eller fejl i projektforslag. Derfor anbefaler vi, at vejledningens liste over høringsberettigede udvides til også at TEKNIQ Arbejdsgiverne på vegne af de lokale installatører. De lokale installatører en egen interesse i konkrete projektforslag, da det kan have stor betydning for deres muligheder for at sælge hhv. fjernvarmeløsninger eller fx varmepumper til bygningerne omfattet af projektforslaget. De lokale installatører har dermed en væsentlig, individuel og retlig interesse i projektforslaget og er dermed at betragte som en part i sagen.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringsvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør, TEKNIQ Arbejdsgiverne

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 11. juni 2021

Side 3/3

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Jesper Madvig (jma@ens.dk), lars.abel@varmepumpeindustrien.dk (lars.abel@varmepumpeindustrien.dk), kam@varmepumpeindustrien.dk (kam@varmepumpeindustrien.dk), ta@nilan.dk (ta@nilan.dk)
Fra: lars.abel@varmepumpeindustrien.dk (lars.abel@varmepumpeindustrien.dk)
Titel: Høringssvar fra Varmepumpeindustrien VPI --- SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen
E-mailtitel: Høringssvar fra Varmepumpeindustrien VPI --- SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662)
Sendt: 10-06-2021 10:59

Høringssvar fra Varmepumpeindustrien

Journalnummer: 2021-7179

Varmepumpeindustrien har hermed følgende kommentarer til det udsendte udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen 2021.

Vi tillader os indledningsvis at henvise til vort høringssvar til udkast til Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet, indsendt til Energistyrelsen i mail af 25. maj 2021 (se nederst i denne mail). Baggrunden herfor er, at vi ift. projektbekendtgørelsen principielt finder netop kommunernes forpligtelse til at opfylde det samfundsøkonomiske krav vigtigt for at sikre, at den grønne omstilling sker på den mest hensigtsmæssige økonomiske måde.

- Det fremgår af § 6, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at sørge for, at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt. Netop ordet "konkret" er afgørende. Sagsbehandlingen skal efter vores opfattelse foregå selvstændigt af kommunens forvaltning og politikere. Som det er i dag, er det den ene part (her fjernvarmeselskabet), der står for præsentation og vurdering af den anden part (i vores tilfælde varmepumpeleverandøren). Vi ønsker, at kommunen skal vælge en upartisk rådgiver til at bistå med gennemgangen af fjernvarmens samlede projektforslag, herunder alternativet/referenceprojektet med varmepumper, således at vurderingen sker på en teknologineutral, veldokumenteret og gennemsigtig måde.

Fra vort høringssvar til vejledning i samfundsøkonomiske analyser gengiver vi her:

Kommunerne bør som myndighed være i stand til selvstændigt at foretage reel sagsbehandling, når de behandler fjernvarmens konverteringsprojekter. Vi anerkender, at fjernvarmeselskabet altid selv har udarbejdet projektforslaget og gerne med hjælp fra rådgivere – det har aldrig været kommunernes opgave. Men kommunerne skal efterfølgende selvstændigt kunne vurdere kvaliteten af projektforslaget, herunder alternativet / referenceprojektet med varmepumper, bl.a. gennem høring og evt. anvendelse af andre rådgivere end fjernvarmeselskabet. Når kvaliteten er i orden, dvs. lever op til de krav en privat virksomhed ville stille ved en meget stor investering, kan beslutningsgrundlaget behandles politisk. Forslaget til ny vejledning skal ikke fremhæve den ene eller anden løsning eller teknologi (skal være teknologineutralt), men sikre, at kvaliteten i beslutningsgrundlagene matcher de enorme beløbsstørrelser / investeringssummer, der investeres i den grønne omstilling.

- Af projektbekendtgørelsens § 18 om høring fremgår det, at kommunalbestyrelsen kan høre andre parter end de i teksten nævnte. Det foreslås i den forbindelse, at projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmeforsyningsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium, og det anbefales, at f.eks. interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Tekniq (installatørorganisation) høres som berørt part om projektforslaget. Vi kan naturligvis støtte dette forslag.

Venlig hilsen
Torben Andersen (formand)
Lars Abel (sekretariatschef)

Lars Abel

Varmepumpeindustrien I Danmark

Tel: +45 4030 3075

Email:

lars.abel@varmepumpeindustrien.dk

Åboulevard 7, 1. tv.

DK-1635 Copenhagen V

www.varmepumpeindustrien.dk

Bilag:

Fra: Lars Abel <lars.abel@varmepumpeindustrien.dk>

Sendt: 25. maj 2021 15:44

Til: 'Energistyrelsen - Energistyrelsen' <ens@ens.dk>

Cc: 'Mette Larsen' <mela@ens.dk>; 'Mia Nordqvist Nielsen' <mnn@ens.dk>; lars.abel@varmepumpeindustrien.dk; kam@varmepumpeindustrien.dk; 'Torben Andersen' <ta@nilan.dk>

Emne: Høringssvar fra Varmepumpeindustrien VPI --- SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet (ENS Id nr.: 2411553)

Høringssvar fra Varmepumpeindustrien

journalnummer: 2020 - 13820

Til Energistyrelsen

Varmepumpeindustrien har hermed følgende kommentarer til det udsendte høringsudkast til vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet.

Vi er principielt enig i, at der er behov for en gennemgribende revision af den seneste vejledning fra 2018, idet Folketingets beslutninger om klima og varmeforsyning i forbindelse med den grønne omstilling er ændret markant. Vi ser også med stor tilfredshed, at individuelle varmepumper betragtes som et naturligt alternativ til eksisterende fossile varmekilder (olie og gas), og at der sker en opstramning af de samfundsøkonomiske beregninger.

Vi finder det imidlertid vigtigt helt overordnet at gøre opmærksom på, at det foreliggende udkast fortsat i alt for høj grad bærer præg af "fortiden" med et stærkt fokus på fjernvarmeforsyningen og de procedurer / traditioner, som historisk har været gældende igennem mange år i den forbindelse. Vi mener der er behov for et reelt paradigmeskift, som sidestiller de forskellige varmekilder, og som i mange år ellers har bygget på et samarbejdsmonster mellem danske kommuner og fjernvarmeselskaberne, nærmeste som værende en del af kommunens varmeplanlægning og administrative sagsbehandling. Vi finder det retssikkerhedsmæssigt betænkelig, at den ene part (her fjernvarmeselskabet) står for præsentation og vurderingen af den anden part (her varmepumpeleverandøren), hvor sidstnævnte end ikke er officiel høringspart og klageberettiget. Det fører til konkurrenceforvridning mellem de to varmeforsyningsleverandører. Sagsbehandlingen skal adskilles klart. Indtil dette er tilfældet, bør der stilles meget store krav til de projektforslag, der udarbejdes af den ene part, og derfor har Varmepumpeindustrien nogle forslag til yderligere præciseringer.

Kommunerne bør som myndighed være i stand til selvstændigt at foretage reel sagsbehandling, når de behandler fjernvarmens konverteringsprojekter. Vi anerkender, at fjernvarmeselskabet altid selv har udarbejdet projektforslaget og gerne med hjælp fra rådgivere – det har aldrig været kommunernes opgave. Men kommunerne skal efterfølgende selvstændigt kunne vurdere kvaliteten af projektforslaget, herunder alternativet / referenceprojektet med varmepumper, bl.a. gennem høring og evt. anvendelse af andre rådgivere end fjernvarmeselskabet. Når kvaliteten er i orden, dvs. lever op til de krav en privat virksomhed ville stille ved en meget stor investering, kan beslutningsgrundlaget behandles politisk. Forslaget til ny vejledning skal ikke fremhæve den ene eller anden løsning eller teknologi (skal være teknologineutralt), men sikre, at kvaliteten i beslutningsgrundlagene matcher de enorme beløbsstørrelser / investeringssummer, der investeres i den grønne omstilling.

Mange kommuner oplever normalt få (eller ingen) projektforslag om året og medarbejderne har ansvaret for at løse mange andre og helt anderledes typer af opgaver i dagligdagen. VPI foreslår derfor, at der opstilles et standardskema, der skal anvendes i alle projektforslag, så det er let for den enkelte sagsbehandler at få et overblik

over de vigtigste antagelser, forklaring på evt. afvigelser til referencen/teknologikataloget og resultater. Hver rådgiver opstiller i dag projektforslag på sin egen måde. EVIDA har udarbejdet en regnemodel, som en række rådgivere allerede anvender, og som en fælles regnemodel måske kan være en del af en god løsning for kommunerne.

- Vi finder det positivt, at vejledningen fastslår, at gasdata skal anvendes i konverteringsprojekter, i stedet for beregninger på usikre BBR-data.
- Vi stiller os tvivlende overfor den procedure, som Energistyrelsen foreslår ved at lægge opgaven med korrekt dimensionering af varmepumper og korrekte priser hos installatørleddet. Spørgsmålet er, hvorvidt den foreslåede procedure med indhentning af flere tilbud reelt modsvarer den markedssituation, som måtte herske, såfremt der skal etableres et meget stort antal varmepumper i et område bestående af flere hundrede / tusinde huse, og finder det reelt ikke muligt at forvente, at en installatør har grundlaget for med et tilbud at give en værdi (dimensionering og pris), der er repræsentativ for de mange huse. Det er naturligvis altid vigtigt / nødvendigt at spørge markedet, men fjernvarmeselskabet kan være en stor kunde hos installatøren, og vi har den opfattelse, at der er behov for en mere uvildig beregning for at sikre et acceptabelt beslutningsgrundlag for mange huse. VPI foreslår derfor, at man som udgangspunkt altid anvender dimensioneringsvejledningen i Videntcenter for energibesparelser i bygningers varmepumpeguide og retter prisforespørgslen vedr. hundreder/tusinder til store landsdækkende leverandører / installatører, ligesom Dansk Fjernvarme i øvrigt gjorde, da man selv ønskede at etablere en varmepumpeløsning.
- Projektforslagene skal indeholde dokumentation for de anvendte investeringsomkostninger og andre nøgletal. VPI peger på vigtigheden af, at alle benytter Energistylens Teknologikataloger som referencen, dvs. standardværdien, for at sikre et så retvisende billede som muligt for det konkrete projekt. I det omfang der afviges fra standardværdien, skal aktuel og relevant dokumentation medfølge samt refleksion over, hvorfor tallene afviger. Investeringerne skal angives så præcist som muligt, og optimalt skal priserne være baseret på bindende tilbud for de konkrete investeringer eller relevante sammenlignelige tilbud, der dokumenterer, at informationen er mere retvisende end standardværdierne i teknologikatalogerne. Ved anvendelse af konkrete eller sammenlignelige tilbud skal indhentes flere tilbud for at dokumentere, at tilbuddet er repræsentativt bl.a. ift. projektets størrelse. Anvendes sammenlignelige tilbud kan disse derudover kun anvendes som prissætning for sammenlignelige investeringer. Er det ikke muligt at fremskaffe konkrete tilbud, bør anlægsinvesteringerne bygge på nøgletal fra lignende projekter, f.eks. via byggeregnskaber. Er det ikke muligt at indhente tilbud eller nøgletal fra lignende, aktuelle projekter, der kan begrunde en afvigelse, skal investeringsomkostningerne beregnes med udgangspunkt i teknologikatalogernes investeringsoverslag og standardværdier. Der er generelt behov for, at der følges en gennemsigtig beregningsmodel.
- Det er vigtigt at understrege vigtigheden af at opstille investeringsprofilen korrekt i hhv. fjernvarmeprojekt og i alternativet. Den investeringsmæssige risiko på individuelle varmepumper er lille, da den først sker i takt med at kunderne vælger at konvertere, mens fjernvarmens investerer en forholdsmeget større del tidligt i projektet. Dette har stor betydning for NPV i de to projekter og bør formentlig illustreres med et eksempel i vejledningen.

Afslutningsvis ser vi frem til, at beregningsreglerne bliver mere klare og indiskutable, ligesom vi finder det vigtigt, at såvel Energistyrelsen som Kommunernes Landsforening – KL – aktivt vejleder kommunernes sagsbehandlere grundigt i de nye meget komplekse regler. For VPI er det vigtigt, at der kommer til at ske en ligebehandling, når kommunerne skal foretage de samfunds- og brugerøkonomiske analyser på energiområdet. Dette er særligt vigtigt i den nuværende situation, hvor ingen officiel høringspart med klageadgang står vagt om fjernvarmens præsentation af deres konkurrent – de individuelle varmepumper.

Venlig hilsen

Torben Andersen (formand)

Lars Abel (sekretariatschef)

Til: Jesper Madvig (jma@ens.dk)
Cc: 'lg@veks.dk' (lg@veks.dk), cmm@veks.dk (cmm@veks.dk), Simon Høegh (sih@veks.dk), thar@veks.dk (thar@veks.dk)
Fra: Morten Stobbe (mst@veks.dk)
Titel: VEKS høringssvar vedrørende udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen
Sendt: 11-06-2021 13:05

Kære Jesper Albér Madvig,

Hermed VEKS høringssvar vedrørende udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen

I afsnit 4.1. PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 16 – KRAV TIL PROJEKTFORSLAGET skrives der i §16 Stk. 3: *De samfundsøkonomiske vurderinger og analyser nævnt i stk. 1, nr. 9 og 10, skal inddrage konsekvenser for eksisterende varmeproducenter, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, i det sammenhængende fjernvarmenet. Den senest udmeldte diskonteringsrente fra Finansministeriet anvendes.*

VEKS ser en væsentlig udfordring ved at sammenligne en lille varmepumpe på fx 3-5 MW varme, som etableres ude i distributionsnettet, med et en levetidsforlængelse af et større kraftvarmevarmeanlæg på 500 MW. Det giver ingen mening at sammenligne 2 anlæg så forskellige størrelser. Derfor bør man på forhånd på en gang kunne søge om godkendelse af en pakke med flere mindre varmepumper, med en samlet større kapacitet, på tværs af kommuner, hvilket er vigtigt at få indarbejdet i vejledningen (dette har vi tidligere også bemærket ifm. høring af selve projektbekendtgørelsen – hvor vi argumenterer for en såkaldt ”klippekort” løsning). Det gælder fx også overskudsvarme fra datacentre, som jo etableres af andre årsager end varmeproduktion, men hvor det er vigtigt at udnytte overskudsvarmen fra start, når datacentret etableres, for at business-casen kan hænge sammen.

1 afsnit 4.1.4.2 STØRRE SAMMENHÆNGENDE FJERNVARMENET skrives: *Særligt i større fjernvarmeområder kan det være et stort arbejde at identificere relevante alternativer og forudsætninger til brug for samfunds-, selskabs- og brugerøkonomiske analyser. Det anbefales derfor, at der særligt i disse områder udarbejdes en varmeplan for det sammenhængende net, som opdateres, når forudsætningerne ændres. Varmeplanlægningen skal ske i et samarbejde mellem kommunerne, forsyningsselskaber og andre berørte parter, fx virksomheder med særlige energi- og varmebehov eller med særlige muligheder for at foretage el- og varmeproduktion*

Dette er VEKS enige i. VEKS og CTR udgiver allerede i dag en samfundsøkonomisk fjernvarmepris for årene fremover for varmen i det sammenhængende net, som kan anvendes af kommunerne. Metoden vil også kunne danne grundlag for at godkende en samlet pakke af mindre varmepumper, som nævnt oven for. Derudover fortager VEKS, CTR, HOFOR og Vestforbrænding en samlet scenarieplanlægning i hovedstaden i FFH50 -, og disse analyser kan ligge til grund herfor.

Damvarmelagre, varmeakkumulatorer og andre lagerformer er ikke i vejledningen nævnt som anlæg der skal regnes samfundsøkonomi på og projektansøges om. Det bør overvejes at skrive det ind i vejledningen.

Med venlig hilsen
Morten Stobbe
Vicedirektør

VEKS
Roskildevej 175, 2620 Albertslund
T 43 66 03 66 D 43 66 03 22 M +45 24 98 99 77
www.veks.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43 1577 København V
Kopi til Jesper Madvig (jma@ens.dk)

Ørsted høringssvar - Vejledning i projektbekendtgørelsen

11. juni 2021

Ørsted hilser muligheden for at kommentere på Energistyrelsens reviderede *Vejledning til Projektbekendtgørelsen* velkommen. Vejledningen er udarbejdet med henblik på at assistere kommunerne i deres varmeplanlægning og indeholder kommentarer og fortolkningsbidrag til projektbekendtgørelsens bestemmelser, og revideres sammen med *Vejledning til samfundsøkonomiske analyser på energiområdet* som følge af ændringer i Projektbekendtgørelsen, der trådte i kraft 1. januar 2021.

Vores ref. MARTS
Doc. ID Deca00001563-65906408-6714
Journalnummer: 2021 - 7179

Med den ny projektbekendtgørelse bortfalder kraftvarmekravet og kommunerne stilles i udgangspunktet fri til uden inddragelse af statslige myndigheder at godkende de samfundsøkonomisk mest fordelagtige varmeprojekter. Denne mangel på central koordinering og beslutningskompetence stiller øgede krav til den kommunale beslutningsproces og de samfundsøkonomiske analysers kvalitet og omfang, særligt i sammenhængende varmenet, hvor etablering af ny produktionskapacitet i én kommune kan have betydelige negative konsekvenser for varmekunder og -producenter i den øvrige del af nettet.

Godkendelse af nye varmeanlæg forudsætter altid, at det er de samfundsøkonomisk mest fordelagtige. Men selv hvis denne forudsætning er opfyldt, kan etableringen af ny produktionskapacitet have negative økonomiske konsekvenser for øvrige varmekunder og producenter i det sammenhængende net. Ørsted ser på den baggrund to principielle problemstillinger, som bør håndteres i bekendtgørelsens vejledninger:

1. **Påvirkning af eksisterende produktionsanlæg.** Ny varmeproduktion kannibalerer grundlasten for øvrige produktionsanlæg og medfører derfor en højere omkostning per produceret varmenhed for disse anlæg.
2. **Omfordeling mellem varmekunderne.** Ny varmeproduktion kan således have en betydelig fordelingseffekt mellem varmekunder i det sammenhængende net. Eksempelvis kan kunder til et ny varmeproduktionsanlæg have en besparelse, der langt overstiger den samlede samfundsøkonomiske gevinst ved projektet, men varmekunder i de øvrige dele af nettet påføres omkostninger.

Det er afgørende, at den kommunale godkendelsesproces afspejler disse udfordringer. Derfor har Ørsted i det følgende en række anbefalinger til hvordan vejledningen

beskrivelse af den kommunale godkendelsesproces kan skærpes for sikre disse hensyn og i øvrigt understøtte en transparent beslutningsproces.

Doc. ID Deca00001563-65906408-6714

For så vidt angår de samfundsøkonomiske analyser henviser Ørsted generelt til kommentarer afgivet i forbindelse med høringen af *Vejledning om samfundsøkonomiske analyser på energiområdet* fra 26. maj 2021. I det omfang, at de to vejledninger har sammenfaldende beskrivelser, bør det sikres, at der er fuld konsistens imellem disse afsnit. Eksempelvis er der i vejledningen afsnit 4.1.13 en beskrivelse af behandlingen af fossile brændsler ("*Dansk affald anses i denne sammenhæng ikke som et fossilt brændsel, ligesom eldrevne varmeproduktionsanlæg ikke anses som fossile, mens ledningsgassen, der forsyner varmemeforbrugerne i naturgasområderne og fjernvarmeproduktionsanlæg anses som fossilt*") som afviger delvist fra en tilsvarende formulering i *Vejledning til samfundsøkonomiske analyser på energiområdet*. Der bør gennemføres en konsistenstjek på de enslydende formuleringen i de to vejledninger.

Samarbejde om planlægningen

Det bør i afsnit 2.1.2 tilføjes, at varmeplanlægningen i kommuner, der er del af et sammenhængende net, i nødvendigt omfang bør inddrage relevante interessenter i nabokommunerne. Dette kan gøres med henvisning til vejledningens afsnit 4.1.4.2. Disse interessenter kan være kommuner, varmeproducenter, -forbrugere eller varmetransmissions- og -distributionsselskaber, der direkte påvirkes af varmeplanlægningen i den pågældende kommune. Ligeledes bør eltransmissions- og eldistributionsselskaber inddrages i nødvendigt omfang, eksempelvis i forbindelse med en udbygning med varmepumpekapacitet.

Godkendelse af det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt

Det fremgår af vejlednings afsnit 4.1 at "*Projektforslaget skal være ledsaget af oplysningerne i § 16, stk. 1, nr. 1-10, i det omfang, som er nødvendigt for kommunalbestyrelsens vurdering af projektet*".

Ifølge den ny projektbekendtgørelses §16, stk.1 nr. 9-10 skal projektforslag til kraftvarme- og fjernvarmeprojekter indeholde samfundsøkonomiske analyser og vurderinger, der omfatter:

- Følsomhedsanalyser af konsekvenserne af de centrale parametre, herunder idriftsættelsestidspunkt, investeringsomkostninger og el- og brændselspriser m.v.
- Samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier – hvor kraftvarmeanlæg altid anses for et relevant scenarium for projektforslag, der vedrører produktionsanlæg, der ikke er spids- og reservelastanlæg, med en varmekapacitet over 1 MW

Ørsted finder jf. bekendtgørelsens §16, stk. 4¹, at de samfundsøkonomiske analyser og følsomheder i punkt 9-10 (energi- og miljømæssige vurderingen samt

¹ Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan på baggrund af projektforslagenes forskellige karakter og baggrund bestemme, at oplysninger om et eller flere forhold nævnt i stk. 1, nr. 1-8 og nr. 9, 1. pkt., dog ikke den samfundsøkonomiske vurdering, ikke skal foreligge, hvis

samfundsøkonomisk analyse) altid må anses som nødvendigt for kommunalbestyrelsens vurdering af projektet og dermed ikke kan fraviges. Den foreslåede formulering i vejledningen bør derfor justeres, således at det eksplicit fremgår, at disse analyser, inklusive følsomhedsanalyserne, skal indgå i den samlede samfundsøkonomiske analyse som danner grundlag for kommunalbestyrelsens godkendelse. Dette vil i øvrigt sikre konsistent til en tilsvarende formulering i vejledningens afsnit 4.1.12 om afvigelse fra §16, stk. 1.

Vejledningsteksten bør desuden både her og i afsnit 4.1.5 tydeliggøre, at kravet om at kommunalbestyrelsen alene kan godkende det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt følgelig også omfatter etablering af projektet på det samfundsøkonomisk mest fordelagtige tidspunkt.

Større sammenhængende fjernvarmenet

I afsnit 4.1.4.2 beskrives håndteringen af store, sammenhængende fjernvarmenet, eksempelvis i hovedstadsområdet. Denne beskrivelse er i øvrigt enslydende med beskrivelsen i *Vejledning i Samfundsøkonomiske Analyser på Energiområdet* og Ørsted har derfor tilsvarende betragtninger. I sammenhængende fjernvarmenet kan det være særligt udfordrende at identificere de(n) samfundsøkonomisk optimale udbygningsmulighed(er). Ørsted støtter derfor at vejledningen anbefaler, at der udarbejdes og løbende opdateres et fælles plangrundlag for området, eksempelvis en tværkommunal varmeplan, og at denne plan sætter rammerne for udbygningsmulighederne. Den fælles planlægning er særligt relevant for at sikre en optimal udbygning med de mange nye varmekilder, der ventes integreret i varmesystem i de kommende år (elektrolyse, CO2 fangst og anvendelse, traditionel overskudsvarme, havvandsvarmepumper osv.).

Økonomiske konsekvenser for forbrugerne

I afsnit 4.1.8 beskrives hvorledes projektforslaget skal redegøre for brugerøkonomiske forhold, herunder ved at gennemføre en analyse, der viser den varmepris, forbrugerne skal betale, og hvordan den varierer mellem de undersøgte alternativer. Det bør her fremgå tydeligt, at denne analyse for sammenhængende fjernvarmenet bør omfatte alle kunder i nettet, og ikke alene det pågældende varmeselskabs kunder. I Hovedstadsområdet bør der således analysen således vise, i hvilket omfang projektet påvirker varmeprisen hos kunderne i alle varmeselskaber tilsluttet det sammenhængende net.

Energi- og miljømæssige vurderinger samt samfunds- og selskabsøkonomiske vurderinger

I afsnit 4.1.9 kan kravene til den selskabsøkonomiske vurdering med fordel beskrives i flere detaljer, herunder særligt i hvilket omfang en positiv selskabsøkonomisk vurdering er en forudsætning for kommunalbestyrelsens godkendelse.

oplysningerne skønnes at være af uvæsentlig karakter for projektforslaget, ligesom kommunalbestyrelsen kan kræve yderligere oplysninger.

Projektgodkendelsens indhold

Doc. ID Deca00001563-65906408-6714

I afsnit 4.5 beskrives kravene til projektgodkendelsens indhold, herunder hvilke vilkår, der knyttes til et projekts godkendelse. Her kan dette med fordel anføres, at en godkendelse som spids- og/eller reserveanlæg, bør indgå i godkendelsen som et særligt vilkår, som sætter rammerne for anlæggets anvendelse.

Med venlig hilsen
Ørsted

Martin Schrøder
Lead Business Developer

marts@orsted.dk
Tlf. 99558987

Til: Jesper Madvig (jma@ens.dk)
Fra: Helge Skriver (helge@aarhus.dk)
Titel: VS: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen
E-mailtitel: VS: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662)
Sendt: 11-06-2021 13:58

Hej Mads

Aarhus Kommune har ingen bemærkninger.

Helge Skriver
Specialkonsulent
D +45 8940 2160 | E helge@aarhus.dk

ØKONOMISTYRING OG FINANS / BUDGET OG PLANLÆGNING
Borgmesterens Afdeling
Aarhus Kommune

Rådhuspladsen 2 | 8000 Aarhus C | T +45 8940 2000
www.aarhus.dk/faelleservice

AARHUS KOMMUNE

Fra: Jesper Madvig <jma@ens.dk>
Sendt: 17. maj 2021 14:30
Til: Jesper Madvig <jma@ens.dk>
Emne: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662)

Kære høringspart

Hermed udsendes i høring udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg).

Høringssvar kan sendes pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk, **senest fredag den 11. juni 2021.**

Høringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2021 - 7179.

Se venligst vedhæftede dokumenter for yderligere oplysninger. Høringen er offentliggjort på <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65157>

Venlig hilsen / Best regards

Jesper Madvig

Fuldmægtig / Advisor
Center for forsyning/ Centre for Utilities and Supply

Mobil / cell +45 33927507
E-mail jma@ens.dk

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Jesper Madvig (jma@ens.dk)
Fra: CO (co@co-industri.dk)
Titel: SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen - journalnummer: 2021 - 7179
E-mailtitel: SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662) - journalnummer: 2021 - 7179
Sendt: 09-06-2021 10:40

CO-industri bekræfter modtaget høring.

Vi skal i den forbindelse meddele, at vi ikke agter at afgive høringssvar i det aktuelle emne.

M.v.h.
f./ Henrik Jensen

Med venlig hilsen
Signe Nyholm-Hansen
Kontorassistent

CO-industri

Molestien 7, 3.
2450 København SV
Telefon dir.: +45 33 63 80 38
Telefon: +45 33 63 80 00
snh@co-industri.dk

Fra: Jesper Madvig <jma@ens.dk>
Sendt: 17. maj 2021 14:30
Til: Jesper Madvig <jma@ens.dk>
Emne: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662)

Kørlingspart

Hermed udsendes i hring udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg).

Hringssvar kan sendes pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk, senest fredag den 11. juni 2021.

Hringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2021 - 7179.

Se venligst vedhæftede dokumenter for yderligere oplysninger. Hringen er offentliggjort på <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65157>

Venlig hilsen / Best regards

Jesper Madvig

Fuldmægtig / Advisor
Center for forsyning/ Centre for Utilities and Supply

Til: Jesper Madvig (jma@ens.dk)
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (da@da.dk)
Titel: SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen
E-mailtitel: SV: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662)
Sendt: 17-05-2021 14:46

Kære Jesper Madvig

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: Jesper Madvig <jma@ens.dk>
Sendt: 17. maj 2021 14:30
Til: Jesper Madvig <jma@ens.dk>
Emne: Ekstern høring: Udkast til Vejledning til projektbekendtgørelsen (ENS Id nr.: 2429662)

Kære høringspart

Hermed udsendes i høring udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen (bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg).

Høringssvar kan sendes pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk, senest fredag den 11. juni 2021.

Høringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2021 - 7179.

Se venligst vedhæftede dokumenter for yderligere oplysninger. Høringen er offentliggjort på <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65157>

Venlig hilsen / Best regards

Jesper Madvig

Fuldmægtig / Advisor
Center for forsyning/ Centre for Utilities and Supply

Mobil / cell +45 33927507
E-mail jma@ens.dk

Danish Energy Agency: www.ens.dk
- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Energistyrelsen

Sendt pr. mail til ens@ens.dk med kopi til jma@ens.dk

Journalnummer 2021 - 7179

Dok. ansvarlig: MSJ
Sekretær:
Sagsnr: s2020-786
Doknr: d2021-14040-10.0
11. juni 2021

Høring - udkast til vejledning til projektbekendtgørelse

Dansk Energi takker for muligheden for at kommentere på Energistyrelsens høring af udkast til vejledning til projektbekendtgørelsen.

Det er positivt at projektbekendtgørelsen revideres, så der skabes klarere rammer for udfasningen af fossil opvarmning i Danmark. Dansk Energi lægger vægt på at der vælges de samfundsøkonomisk mest attraktive løsninger og at der skabes et solidt, transparent og juridisk korrekt grundlag for kommuners godkendelsesproces.

Høring af elnetselskaber

I det omfang der planlægges at blive anvendt store elektriske anlæg (varmepumper mv.) ifm. projektansøgninger bør elnetvirksomheden for det pågældende område være obligatorisk til at give input for at kvalificere det samfundsøkonomiske regnestykke og udformning/placering af anlæg/forbindelse til elnettet. Viden om projektansøgninger er relevante i forhold til elnetselskabernes fremtidigt kapacitetsbehov i elnettet og den opgave netvirksomhederne bl.a. har ift. netudviklingsplaner - og høringskommentarer fra elnetselskaberne bør derfor naturligvis indgå i kommunens afgørelse.

Det er Dansk Energi forståelse af projektbekendtgørelsesændringen pr. 1. januar 2021, at elnetselskaber også *skal* høres – men det er samtidig Dansk Energis erfaring, at denne ændring ikke nødvendigvis har materialiseret sig helt endnu ude hos kommunerne og at elnetselskaber derfor ikke høres konsekvent.

Dansk Energi vil derfor opfordre til, at det gøres endnu tydeligere i Vejledningen, at ovennævnte ændring er trådt i kraft pr. 1. januar 2021.

Afsnit 4.3 - Høring

Dansk Energi bakker op om, at det nu af vejledningen fremgår, at *"For projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmforsyningsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium, jf. projektbekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 10. Af denne grund anbefales det, at f.eks. interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Tekniq høres som berørt part om projektforslaget. [...] Forvaltningsloven er en minimumslov og er derfor ikke til hinder for, at der gennemføres partshøring i videre omfang.*

Myndighederne har ansvaret for at oplyse en sag tilstrækkeligt, inden de træffer afgørelse – det er et grundlæggende princip i forvaltningsretten. Formålet med officialprincippet er at understøtte, at der træffes materielt lovlige og rigtige afgørelser. Officialprincippet hører derfor også til de såkaldte garantiforskrifter. Det vil sige, at hvis en sag er utilstrækkeligt oplyst, kan det betyde, at afgørelsen må tilsidesættes som ugyldig. Det kan også betyde, at sagen må genoptages, så de manglende undersøgelser af sagens fakta kan blive foretaget.

Af den grund – og af hensyn til sagsbehandlingen af projektforslagenes fremdrift – er det overordentligt vigtigt, at kommunerne bliver gjort opmærksom på vigtigheden af, at en projektafgørelse bliver truffet på et oplyst grundlag. Hvis ikke kommunerne sørger for sagens oplysning, er der en ganske betydelig risiko for, at afgørelsen vil skulle gå om, fordi den er ugyldig. Det vil skabe unødvendige forsinkelser og koste unødige samfundsressourcer. Vejledningen til kommunerne, må derfor være med til at sikre, at kommunens afgørelse naturligvis bliver korrekt i første forsøg.

Dette hjælper ændringen af vejledningen med til. Da der er tale om et grundlæggende forvaltningsretligt princip, mener Dansk Energi imidlertid, at "anbefale" er for vagt. Det bør således fremgå utvetydigt af vejledningen, at kommunen altid – for projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmforsyningsnet og hvor individuel forsyning anses for et relevant scenarium - bør høre relevante interesseorganisationer, for at sikre sagens oplysning så godt som muligt. Udover de næste interesseorganisationer kunne der også peges på eksempelvis behovet for at høre Foreningen af Rådgivende Ingeniører eller lignende.

Dansk Energi anbefaler, at det mere specifikt fremgår af Vejledningen, at det ikke blot anbefales, at der høres bredere, men at kommunen **skal** sørge for at høre relevante organisationer.

Afsnit 6.1 - Klage

Vejledningens afsnit 6.1 vedrører klage. Heraf fremgår følgende om parter i sagen:

Parterne i sagen er klageberettigede. Der henvises til partsbegrebet i forvaltningslovens forstand for en klassificering heraf. Med hensyn til afgørelser efter projektbekendtgørelsen vil kredsene af klageberettigede ofte være:

- *projektansøger,*
- *berørte forsyningsselskaber og kommuner, og*
- *grundejere, der skal afgive areal eller have pålagt servitut.*

Dansk Energi finder ovenstående beskrivelse af "parter" alt for snæver. Især henset til, at det er Dansk Energi opfattelse, at Vejledningen bliver anvendt ganske tekstnært ude i de enkelte kommuner.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at selvom en part ikke indgår som en af de i projektbekendtgørelsen nævnte høringsparter, kan der efter forvaltningsloven i den konkrete sag være andre berørte parter, som kommunen bør høre for at få sagen tilstrækkeligt belyst, jf. også de ovenstående bemærkninger vedr. officialprincippet.

Herudover er det Dansk Energis opfattelse, at det ikke kan udelukkes, at der kan være parter (ud over de ovenfor nævnte klageberettigede), som en kommune ligeledes bør give klageadgang, jf. partsbegrebet. Det kunne fx være et varmepumpefirma, både dem som leverer store varmepumper til kollektiv varmforsyning og tilsvarende firmaer der leverer individuelle varmepumpeløsninger, der med godkendt projektforslag afskæres fra at sælge varmepumper til kunder med tilskudsmulighed, eller som måske ovenikøbet anvendes som sammenligningsgrundlag i selve projektansøgningen. I disse situationer bør en kommune overveje, om virksomheden har en væsentlig og individuel interesse. Og det bør beskrives mere eksplicit i vejledningen.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Mathilde Øelund Salskov Jensen